

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 13 ග්‍රෑතීය - 2020

Second Term Test - Grade 13 - 2020

විභාග අංකය .....

සංයුත්ත ගණනය I

කාලය පැය තුනකි

උපදෙස්

- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමඟවීත වේ.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1-10) දක්වා B කොටස (ප්‍රශ්න 11-17)
  - A කොටස
සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා මෙම පිළිතුරු සපයා ඇති ඉඩවහි ලියන්න.
වැඩිපුරු ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම් ඔබට අමතර ලියන කඩාසි හාවිත කළ හැකිය.
  - B කොටස
ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
  - තියෙන්ම කාලය අවසන් වූ පසු A කොටස B කොටසට උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ගාලාධිපතිට හාර ගැන්න.
  - ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ගාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරිකුකගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා පමණි

ඡංගුක්ත ගණනය I		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	එකතුව	
	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
එකතුව		
මුළු එකතුව		
ප්‍රතිගෘහය		

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලක්ෂණ	

අවසාන ලක්ෂණ

ඉලක්කමෙන්	
අකුරෙන්	

උත්තර පතු පරිශක	
පරිශක කළේ	1
	2

കംഗ്രസ് തെരിയക്ക് 13 - I(A കോഓസ്)

01. සියලු $n \in N$ සඳහා $1 + 4 + 7 + \dots + (3n - 2) = \frac{n(3n-1)}{2}$ බව ගණනා අනුත්‍ය මූලධර්මය මගින් පෙන්වන්න.

02. $|3x-1| > x+3$ յන ԱՀՄԱՆԻՎԱՅ ԱՇԽԵՐ ՀԱՎԻՒՅԵՆ՝ ՎԻՃԱՆԻՆ.

ලේ නයින් හෝ අන් අයුරකින් හෝ $|3x+5| > x+5$ යන අසමානතාවය සපුරාලන මූලික පරාසය විසඳුන්න

03. $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{4\sqrt{2} - (\cos x + \sin x)^5}{1 - \sin 2x}$ හි අගය නොයන්න.

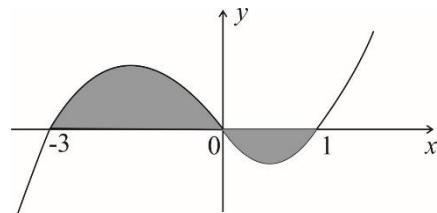
04. $\frac{1}{2!}, \frac{2}{3!}, \frac{3}{4!}, \frac{4}{5!}, \dots$ ග්‍රෑන්ඩේ r වන පදය වන Ur ලියන්න.

$f(r) = \frac{1}{r!}$ നമി, $f(r) - f(r+1), Ur$ ആസ്റ്ററിന് ലൈ ലിമിന് $\sum_{r=1}^n Ur$ അഗയന്നു.

05. $x = (t+1)^2 t, \quad y = \frac{1}{2} t^3 + 3; t \geq -1$ යන පරාමිතික සමීකරණයෙන් දෙනු ලබන වකුයට $t = 2$ වන් ලක්ෂුයේ දී අදිනු ලබන ලම්බයේ සමීකරණය සොයන්න.
- .....
 .....

06. රුපයේ දැක්වෙන්නේ $y = x(x-1)(x+3)$ හි වකුය සි.

x - අක්ෂය මගින් ද වකුය මගින් ද ආවෘත පරිමිත පෙදෙසහි වර්ගජලය අනුකූලනය මගින් සොයන්න.

07. $y^2 = 8x$ පරාවලය මත, $x^2 + (y+6)^2 = 1$ වෙන්තයට අවම දුරකින් පිහිටි ලක්ෂණයේ බණ්ඩාක සොයන්න.

08. ABC ත්‍රිකේත්‍රයක AB හා AC පාදවල ලමිල සමවිෂේෂකවල සමිකරණ පිළිවෙළින් $x - y + 5 = 0$ හා $x + 2y = 0$ වේ. A ලක්ෂාය යනු $(1, -2)$ වේ නම්, BC රේඛාවේ සමිකරණය සොයන්න.

09. x - අක්ෂය සේපර්ස කරන්නා වූ ඇ $(1, -2)$ සහ $(3, -4)$ ලක්ෂණ හරහා යන්නා වූ ද වෘත්තවල සමීකරණය සෙයන්න.

10. $\sin 6x + \cos 4x + 2 = 0$ සමිකරණයෙහි විසඳුම් $0 \leq x \leq 2\pi$ පරාසය තුළ සොයන්න.

සංයුත්ත ගණිතය 13 - I B කොටස

❖ පූර්ණ පහකට පමණක් සිල්ලිතරු සපයන්න.

---

11. a. i. $x^2 - 3 + k(2x+3) = 0$ වර්ගජ සම්කරණයේ මූල අන්තරය 2 නම්, k හි අගය සොයන්න.

ii. $\frac{1}{x+1} + \frac{1}{x-1} = \frac{1}{c}$ වර්ගජ සම්කරණයේ c තාත්වික අගයක් නම්, එම සම්කරණයේ මූල තාත්වික හා ප්‍රහිතන්න බව පෙන්වන්න. මෙහි $x \neq \pm 1$ හා $c \neq 0$ වේ.

b. $x^5 - 3x^4 + 2x^3 - 2x^2 + 3x + 1$ යන බහුපදය $f(x)$ මගින් නිරුපණය වේ.

i. $(x+1)$ වත් $(x-1)$ වත් $f(x)$ හි සාධක තොවන බව පෙන්වන්න.

ii. $q(x)$ යනු බහු පදයක් ද a හා b නියත ද වන $f(x) \equiv (x^2 - 1)q(x) + ax + b$ යන සර්ව සාමාන්‍යයේ $x=1$ හා $x=-1$ ආද්‍යයෙන් හෝ අන අයුරකින් හෝ $f(x)$ බහු පදය $(x^2 - 1)$ න් බෙදු විට ලැබෙන ගේෂය සොයන්න.

iii. $f(x)$ බහුපදය $(x^2 + 1)$ න් බෙදු විට, ගේෂය $2x$ බව පෙන්වන්න.

iv. $f(x) = 2x$ සම්කරණයේ සියලු ම තාත්වික මූල සොයන්න.

12. a. ගුණෝත්තර ගෞණියක p වැනි සහ q වැනි පද පිළිවෙළින් q හා p වේ. එහි $(p+q)$ වැනි පදය

$$\left(\frac{q^p}{p^q}\right)^{\frac{1}{p-q}}$$

බව පෙන්වන්න.

b. $1+n^2+n^4 \equiv (1+n^2)^2 - n^2$ බව සාධනය කරන්න.

$$\frac{1}{1+1^2+1^4} + \frac{2}{1+2^2+2^4} + \frac{3}{1+3^2+3^4} + \dots$$

ගෞණියේ r වන පදය වන Ur ලියන්න.

ඉහත සර්වසාමාන්‍ය හාවිතයෙන් හෝ අන්යුරකින් හෝ $\frac{1}{2}\{f(r) - f(r+1)\} = Ur$ වන පරිදි $f(r)$

ග්‍රිතයක් සොයා, එමගින් $\sum_{r=1}^n Ur = \frac{n(n+1)}{2(n^2+n+1)}$ බව පෙන්වන්න.

13. a. සියලු $n \in N$ සඳහා,

$$\cos\alpha + \cos(\alpha + \beta) + \cos(\alpha + 2\beta) + \dots + \cos[\alpha + (n-1)\beta] = \frac{\cos\left[\alpha + \left(\frac{n-1}{2}\right)\beta\right] \sin\left(\frac{n\beta}{2}\right)}{\sin\left(\frac{\beta}{2}\right)} \text{ බව}$$

ගණන අභ්‍යන්තර මූලධර්මය මගින් පෙන්වන්න.

b. PERMUTATIONS යන වචනයේ අකුරු සියල්ලම හාවිතයෙන් සඳිය හැකි එකිනෙකට වෙනස් වචන ගණන සෞයන්න. ඒවා අතරින්

i. P ගෙන් ආරම්භ වී S ගෙන් අවසන් වන වචන

ii. ස්වර අකුරු සියල්ල එකට ඇති වචන

iii. P හා S අතර අකුරු 4ක් ඇති වචන කියක් වේ ද?

c. පිරිමි ලමයි 9 දෙනෙක් හා ගැහැනු ලමයි 4 දෙනෙක් අතරින් තෝරා ගත් සමාජිකයින් 7 කින් සමන්විත කම්ටුවක් සඳීමට අවශ්‍ය ව ඇත. කම්ටුව තුළ

i. හරියට ම ගැහැනු ලමයින් 3 දෙනෙක්

ii. අවම වශයෙන් ගැහැනු ලමයින් 3 දෙනෙක් වත්

iii. උපරිම වශයෙන් ගැහැනු ලමයින් 3 දෙනෙක් ඇතුළත් වන සේ කම්ටුව සඳිය හැකි ආකාර ගණන සෞයන්න.

14. a. $x \neq 1$ හා $x \neq -\frac{1}{3}$ සඳහා $f(x) = \frac{16(x+1)}{(x-1)^2(3x+1)}$ යැයි ගනිමු.

$$f(x) \text{ හි } f'(x) \text{ යන්න } f'(x) = \frac{-32x(3x+5)}{(x-1)^3(3x+1)^2} \text{ මගින් දෙනු ලබන බව}$$

පෙන්වන්න.

$y = f(x)$ හි ස්පර්යෝන්මූලවල සමිකරණ ලියා දක්වන්න.

තිරස් ස්පර්යෝන්මූලය, $y = f(x)$ වතුය ජේදනය කරන ලක්ෂායේ බණ්ඩාක සෞයන්න.

හැරුම් ලක්ෂා හා ස්පර්යෝන්මූල දක්වමින් $y = f(x)$ ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අදින්න.

b. i. පිරම්බයක ආකාරයට තනා ඇති කුඩාරමක ආධාරකය සමවතුරසාකාර වෙයි. එහි ශීර්ෂයේ සිට ආධාරයේ එක් එක් දාරයේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යයට දිග $3\sqrt{6} m$ වෙයි. කුඩාරමෙහි පතුලේ වර්ගෝලය A නම්, එහි පරිමාව වන V , $V = \frac{A}{6}\sqrt{216 - A}$ බව පෙන්වන්න.

ii. V උපරිම වන A හි අගය සොයා එම අවස්ථාවේ දී කුඩාරමෙහි උස සහ ආධාරකයේ දාරයක දිග සොයන්න.

iii. කුඩාරමෙහි පතුල සහ පැති සඳහා එකම වර්ගයේ රෙදි හාවිත කරයි නම්, උපරිම ඉඩ ප්‍රමාණයක් ඇති කුඩාරමක් තැනීමට අවශ්‍ය රෙදි ප්‍රමාණය සොයන්න.

15. a. $\frac{1}{(1-z)(1-2z)} \equiv \frac{A}{1-z} + \frac{B}{1+2z}$ වන පරිදි A හා B නියතයන් සොයන්න.

$$t = \sin x \text{ යන්න ආදේශයෙන් } \int \frac{\sin x}{\sin 4x} dx = \frac{1}{4} \int \frac{dt}{(1-t^2)(1-2t^2)} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

එනයින්, $\int \frac{\sin x}{\sin 4x} dx = P \ln \left| \frac{1+\sin x}{1-\sin x} \right| + Q \ln \left| \frac{1+\sqrt{2} \sin x}{1-\sqrt{2} \sin x} \right| + C$ බව පෙන්වන්න. මෙහි C අහිමත නියතයක් වන අතර P, Q නිර්ණය කළ යුතු නියත වේ.

b. $f(x)$ යනු $[a, b]$ සංචෘත ප්‍රාන්තය තුළ අනුකූලනය කළ හැකි ප්‍රිතයක් නම්,
 $\int_a^b f(x) dx = \int_a^b f(a+b-x) dx$ බව සාධනය කරන්න.

$$I = \int_a^b \sqrt{\frac{x-a}{b-x}} dx \quad \epsilon \quad J = \int_a^b \sqrt{\frac{b-x}{x-a}} dx \quad \epsilon \quad \text{වේ. } I = J \quad \text{බව සාධනය කරන්න.}$$

එනයින්, $I = \frac{\pi}{2}(b-a)$ බව සාධනය කරන්න.

c. කොටස වශයෙන් අනුකූලන ක්‍රමය හාවිතයෙන්, $\int e^{3x} \sin 4x dx$ සොයන්න.

16. a. $P(x_1, y_1)$ ලක්ෂණයේ සිට $ax + by + c = 0$ රේඛාවට ලමිඩක දුර සොයන්න.

ABC ත්‍රිකෝණයක $A \equiv (7, 11)$ වන අතර BC පාදයේ සමීකරණය $3x - 4y - 2 = 0$ වේ. BC හි මධ්‍ය ලක්ෂණයේ කොටස 1 වන අතර ABC ත්‍රිකෝණයේ වර්ගල්ලය වර්ග ඒකක 30ක් වේ. B හා C හි බණ්ඩාංක සොයන්න.

- b. x - අක්ෂය ස්පර්ශ කරන ඕනෑම වෘත්තයක සාධාරණ සමීකරණය g හා f තාත්වික නියත විට $x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + g^2 = 0$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කළ හැකි බව පෙන්වන්න.

x - අක්ෂය ස්පර්ශ කරන විවලය වෘත්තයක් $A(-1, 3)$ ලක්ෂණය හරහා යයි. A හරහා යන, වෘත්තයේ විවලය විශ්කම්භයේ අනෙක් කෙළවරේ පරිය $y = \frac{1}{12}(x+1)^2$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

17. a. $y = 2|\cos 2x|$ හි හා $y = 1 + \sin x$ හි ප්‍රස්ථාරවල දළ සටහන් $0 \leq x \leq 2\pi$ පරාසය තුළ එකම සටහනක අදින්න. ඒ නයින්, $2|\cos 2x| = 1 + \sin x$ සඳහා ඉහත පරාසය තුළ ඇති විසඳුම් ගණන සඳහන් කරන්න.

- b. සුපුරුදු අංකනයෙන් ඕනෑම ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා වන සයින් නීතිය ප්‍රකාශ කර සාධනය කරන්න.

ඒ නයින්, යම්කිසි ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා $\frac{\sin(A-B)}{\sin(A+B)} = \frac{a^2 - b^2}{a^2 + b^2}$ වේ නම්, එම ත්‍රිකෝණය සංශ්‍රේණ්ඩි බව පෙන්වන්න. ($\hat{A} \neq \hat{B}$ වේ.)

- c. $\tan^{-1} x + \tan^{-1} 2x = \frac{2\pi}{3}$ යන්න සපුරාලන අගයයන් සොයන්න.

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

Provincial Department of Education - NWP

10	S	II
----	---	----

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 13 ශ්‍රේණිය - 2020

First Term Test - Grade 13 - 2020

විහාග අංකය .....

සංයුත්ත ගණිතය II

කාලය පැය තුනකි

දැනදීම්

- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමඟ්වීන වේ.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1-10) දක්වා B කොටස (ප්‍රශ්න 11-17)
- A කොටස

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුරු සපයා ඇති ඉඩිහි ලියන්න.

වැඩිපුරු ඉඩි අවශ්‍ය වේ නම් ඔබට අමතර ලියන කඩියායි හාවිත කළ තැකිය.
- B කොටස

ප්‍රශ්න රහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

• නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටස B කොටසට උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විහාග ගාලාධිපතිට හාර දෙන්න.
- ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විහාග ගාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝගනාය සඳහා පමණි

සංයුත්ත ගණිතය II		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලක්ෂණ
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	එකතුව	
	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
	මුළු එකතුව	
ප්‍රතිශ්‍යාය		

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලක්ෂණ	

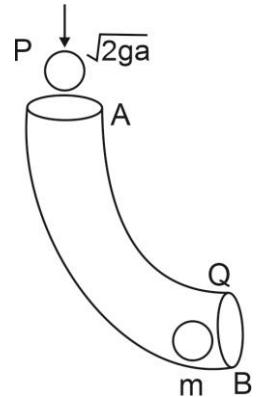
අවසාන ලක්ෂණ

ඉලක්කමෙන්	
අකුරෙන්	

උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ	1
	2
අධික්ෂණය	

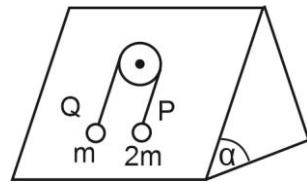
(A කොටස)

- 01) මේ සමග වන රුපයේ දැක්වෙන පරිදි අරය a වන වෙත්ත පාදයක ආකාරයට තමා ඇති සිහින් සුමත AB බටයේ A, B විවෘත කටවල් පිළිවෙළින් සිරස්ව හා තිරස්ව පිහිටින ලෙස සිරස් තලයක සවිකාට ඇත. බටයේ පහළම B පිහිටීමේ ස්කන්ධය m වූ Q අංශුවක් තබා ඇති අතර ස්කන්ධය m වූ P නම් තවත් අංශුවක් ආරම්භක $\sqrt{2ga}$ ප්‍රවේශයෙන් සිරස්ව පහළට තලය තුළට ප්‍රක්ෂේප කරනු ලැබේ. බටය දිගේ පහළට වලනය වන අංශුව B හි වන Q අංශුව සමග සරලව ගැටී බද්ධ වේ. බටයෙන් ඉවත්වන මෙම සංයුක්ත අංශුවේ ප්‍රවේශය සොයන්න. මෙහි g යනු ගුරුත්වන ත්වරණයයි.

- 02) තිරසට θ කෝණයක් ආනතව ආරම්භක u ප්‍රවේශයෙන් ගුරුත්වය යටතේ ප්‍රක්ෂේප කළ වස්තුව t කාලයක දී ආරම්භක ප්‍රක්ෂේපන දියාවට ලම්බකව වලනය වේ. $t = \frac{u \sin \theta}{g}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි g යනු ගුරුත්වන ත්වරණයයි.

- 03) මේ සමග දැක්වෙන රුපයේ පරිදි අවලට සවිකාට ඇති තිරසට α සුළු කෝණයක් ආනත සුමට ආනත තලයක් මත සැහැල්ල සුමට කප්පියක් සවිකාට ඇත. මෙම කප්පිය මතින් පන්නා ඇති සැහැල්ල අවිතනා තන්තුවක දෙකෙළවරට පිළිවෙළින් ස්කන්ධයන් $2m$ හා m බැඟින් වූ P හා Q අංශ දෙකක් අමුණා එවා තන්තු ඇදී පවතින ලෙස තලය මත නිසලට තබා සීරුවෙන් මුදා හරිනු ලැබේ. පසුව ඇතිවන වලිතයේ දී එක් එක් අංශවේ ත්වරණය $\frac{g \sin \alpha}{3}$ බවත් තන්තුවේ ආතතිය $\frac{4}{3}mg \sin \alpha$ බවත් පෙන්වන්න.

- 04) ස්කන්ධය $M \text{ kg}$ වන කාර් රථයක් $R N$ ප්‍රතිරෝධකයට එරෙහිව සමතලා මාර්ගයක් දිගේ $H \text{ kw}$ නියත ජවයක් සහිතව නියත $v \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේගයකින් ගමන් කරයි. කාර් රථය මත ප්‍රතිරෝධය $R = \frac{H \times 10^3}{v} N$ බව පෙන්වන්න. මෙම රථය ඊළගට එම $R N$ විශාලත්වයෙන්ම යුතු ප්‍රතිරෝධකට එරෙහිව එම Hkw ජවයෙන්ම තිරසට α කෝණයක් ආනත මාර්ගයක ඉහළ සිට වැඩිතම බැවුම් රේඛාව දිගේ $\frac{v}{2} \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේගයකින් වලනය වන විට එහි ත්වරණය $\left\{ \frac{H \times 10^3}{Mv} - g \sin \alpha \right\} \text{ ms}^{-2}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි g යනු ගුරුත්වන් ත්වරණයයි.

- 05) සුපුරුදු අංකනයෙන් A, B , හා C පිහිටුම් දෙධික පිළිවෙළින් $(2i + 4j)$, $(4i + 4j)$ හා $(\lambda i + \mu j)$ මගින් නිරුපණය වේ. මෙහි λ හා μ තාත්වික නියත වේ. O අකෘත මූලය වන විට $OABC$ මගින් තුළීසියමක ශිර්ප දැක්වේ. මෙහි OA හා CB සමාන්තර වන අතර $CB = \frac{1}{2} OA$ වේ. λ හා μ හි අගයයන් ගණනය කරන්න. $A\hat{O}C = \theta$ නම්, $\cos \theta = \frac{7}{\sqrt{65}}$ බව පෙන්වන්න.

- 06) ස්කන්ධය m වූ P අංගුවක් දිග l වන සැහැල්පු අවිතනා තන්තුවක එක් කෙළවරකට සම්බන්ධ කර අනෙක් කෙළවර අවල 0 ලක්ෂණයකට සම්බන්ධ කර සිරස් තලයක නිදහසේ එල්ලමින් පවතින විට අංගුව සිරස් තලයේ OP ට ලම්බව (තිරසට) $\sqrt{3}l g$ ප්‍රවේශයක් දෙනු ලැබේ. OP යට අත් සිරස සමග $\cos^{-1}\left(\frac{3}{5}\right)$ සුළු කෝණයක් සාදනා විට අංගුමේ ප්‍රවේශය සොයා, එවිට තන්තුවේ ආක්තිය $\frac{14}{5}mg$ බව පෙන්වන්න. මෙහි g යනු ගුරුත්වන ත්වරණයයි.

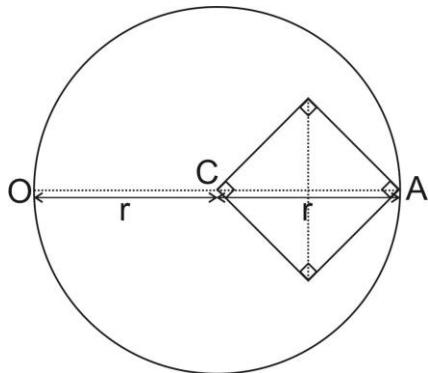

- 07) යාබද රුපයේ පරිදි අරය r වූ ඒකාකාර වෘත්තාකාර ආස්ථරයකින් OA සම්මිතික වන සේ අරය, විකරණයක් වන සේ සමවතුරස කොටසක් කපා ඉවත් කෙරේ. ඉතිරි කොටසේ ගුරුත්ව කේත්දය O සිට සම්මිතික අක්ෂය මත $\frac{(4\pi - 3)}{2(2\pi - 1)} r$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

- 08) ස්වභාවික දිග l ද ප්‍රත්‍යාච්ඡල මාපාංකය $2mg$ ද වූ ප්‍රත්‍යාච්ඡල තන්තුවක එක් කෙළවරක් අවල O ලක්ෂායකට සම්බන්ධ කර අනෙක් කෙළවර ස්කන්ධය m වන P අංශුවක් අමුණා, එය O හි තබා $\sqrt{2} lg$ ප්‍රවේගයෙන් සිරස්ව පහළට ප්‍රක්ෂේපණය කරනු ලැබේ. ගක්ති සංස්ථීති නියමය භාවිතයෙන් O සිට අංශුවට යා නැකි උපරිම දුර සොයන්න.

- 09) $P(A \cup B) = \frac{9}{10}$, $P(A') = \frac{1}{3}$, $P(B) = \frac{1}{2}$ നമി $P(A \cap B)$ ഹാ $P(A' \cap B)$ സൊയൻ്റ്റ്. മേൽ
 A' യന്തു A ഹി അനുഭ്രവക സിദ്ധിയ വീ.

- 10) පෙට්ටියක් කුල සර්ව සම රතු බෝල n ගණනක් ද තිල් බෝල 4 ක් ද ඇත. පෙට්ටියෙන් සසම්භාවී ලෙස ප්‍රතිස්ථාපනය රහිතව බෝල දෙකක් අනුකූලීකව ඉවතට ගනු ලැබේ. ඉවතට ගත් බෝල දෙකම රතු ඒවා විමෝ සම්භාවීතාව $\frac{1}{3}$ ක් නම් n හි අයය සොයන්න.

සංශ්‍යක්ත ගණිතය 13 - II (B කොටස)

- 11) (a) නිශ්චලතාවයෙන් ගමන් අරමුණ අභ්‍යවකාශ යානයක් $\frac{g}{2}$ නියත ත්වරණයක් යටතේ සිරස්ව ඉහළට ගුවන් ගතවේ. T නම් කාලයකට පසු යානයෙන් කොටසක් බිඳී ගුරුත්වය යටතේ සිරස්ව වලනය වී පොලොව මත පතිතවේ. බිඳුන කොටස සිය උපරිම උස පිහිටිමට එළඹෙන මොහොතේ යානය ද ක්‍රියාවරිතිව ගුරුත්වය යටතේ සිරස්ව වලනය වී පොලොව මත පතිත වේ. අරමුණයේ සිට අභ්‍යවකාශ යානය, බිඳුන කොටස හා ඉතිරි යානය යන කොටස් පොලොව මත පතිත වන තෙක් විළිත සඳහා ප්‍රවේග කාල ප්‍රස්ථාර එකම සටහනක අදින්න.

එනයින් යානයෙන් කොටසක් බිඳී යන මොහොතේ යානයේ ප්‍රවේගය $\frac{gT}{2}$ බවත්, බිඳුන කොටස තැග ඇති උපරිම උස $\frac{3gT^2}{8}$ බවත් පෙන්වන්න.

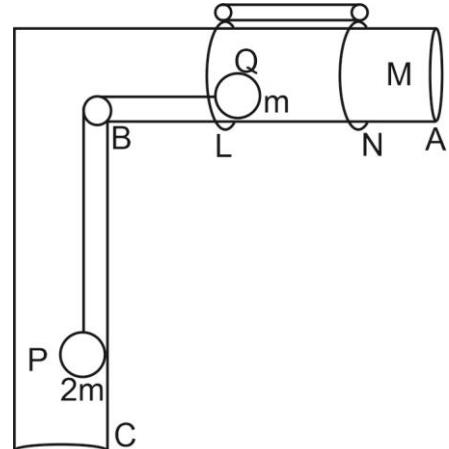
තවද ක්‍රියාවරිතිව වන විට යානයේ ප්‍රවේගය $\frac{3gT}{4}$ බවත් යානය තැග ඇති උපරිම උස $\frac{27gT^2}{32}$ බවත් පෙන්වන්න.

විළිතය ආරමුණයෙන් පසු යානයෙන් බිඳුන කොටස හා යානය පොලොවට පතිත වන්නේ $\frac{\sqrt{3}}{2} gT$ හා $\frac{3\sqrt{3}}{4} gT$ ප්‍රවේග විළින් බව පෙන්වන්න.

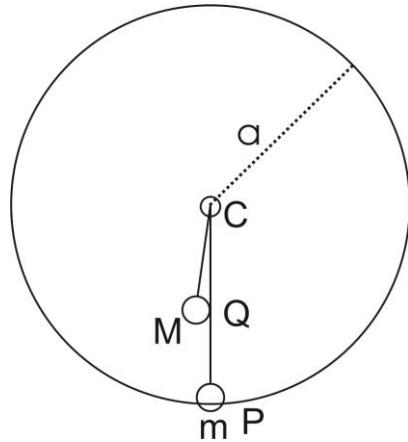
- (b) D ප්‍රහාරක යාත්‍රාවක් $u \text{ kmh}^{-1}$ නියත ප්‍රවේගයෙන් තැගෙනහිර දිගාවට යාත්‍රා කරයි. S නම් තැවක් $v \text{ kmh}^{-1}$ නියත ප්‍රවේගයෙන් තැගෙනහිරින් උතුරට α කේරුණයක් ආනත දිගාවක් මස්සේ යාත්‍රා කරයි. ($v \cos \alpha > u$) එක්තරා මොහොතක දී S තැව D ප්‍රහාරක යාත්‍රාවට $a \text{ km}$ දුරක් දකුණින් පිහිටයි. S හා D හි සාපේෂ්‍ය විළිත සඳහා ප්‍රවේග තිශේෂ ඇදු ප්‍රහාරක යාත්‍රාවට සාපේෂ්‍ය ව තැවේ පෙන අදින්න. ප්‍රහාරක යාත්‍රාව හා තැව අතර කෙටිම දුර $\frac{a(v \cos \alpha - u)}{\sqrt{v^2 + u^2 - 2uv \cos \alpha}}$ km බව පෙන්වන්න. තවද තැව හා ප්‍රහාරක යාත්‍රාව මෙම කෙටිම දුර පැමිණීමට S තැව D යාත්‍රාවට a දුරක් දකුණින් පිහිටන මොහොතේ සිට ගතවන කාලය පැය $\frac{av \sin \alpha}{v^2 + u^2 - 2uv \cos \alpha}$ බව ද පෙන්වන්න.

- 12) (a) ස්කන්ධය M වූ තුනී සූමට තලයක් B හිඳී සාප්‍රකේශීව නමා ඇත. AB කොටස තිරස වන අතර එයට L හා N සූමට මුදු තුළින් නිදහස්ව තිරස්ව වලනය විය හැක. BC කොටස සිරස්ය. ස්කන්ධයන් පිළිවෙළින් $2m$ හා m වශයෙන් වූ P හා Q අංගු දෙකක් සැහැල්ල අවිතනා තන්තුවක දෙකෙළවරට අමුණා තන්තුව B හි සවිකොට ඇති සූමට අවල කප්පිය මතින් පන්නා තන්තුව ඇදී පවතින ලෙස Q අංගුව AB තල කොටස මතන් P අංගුව BC කොටස තුළ සිරස්ව එල්ලමේන් ද පවතින ලෙස අල්වා තබා සිරුවෙන් අතහරිනු ලැබේ. P අංගුවට BC දිගාවට ද Q අංගුවට AB දිගාවට ද පද්ධතියට BA දිගාවට වූ විළිත සමිකරණ ලබා ගන්න. තලයේ ත්වරණය $\frac{2mg}{3M+8m}$ බවත්, තලයට සාපේෂ්‍යව එක එකක් අංගු වල ත්වරණ $\left(\frac{M+3m}{3M+8m}\right) 2g$ බවත්, P අංගුවේ පොලොවට සාපේෂ්‍ය ත්වරණය,

$$\left(\frac{2g}{3M+8m}\right) \sqrt{M^2 + 10m^2 + 6Mm} \quad \text{බවත් පෙන්වන්න. මෙහි } g \text{ යනු ගුරුත්වන් ත්වරණයයි.}$$

- b) ස්කන්ධය m වූ සුම්ට P නම් පබලුවක් සිරස් කළයෙක අවලට සංවිත තරන ලද අරය a වූ සුම්ට වෘත්තාකාර කම්බියක් තුළින් යවා ඇත. පබලුවට කම්බිය තුළ නිදහසේ සර්පණය විය හැක. පබලුවට අදාළ පුහු අවශ්‍යතාව තන්තුවක අනෙක් කෙළවර කම්බි කේත්දයේ පිහිටි C නම් සුම්ට මුද්දක් තුළින් යවා අනෙක් කෙළවරට ස්කන්ධය M වූ Q නම් අංගුවකට ඇඟා ඇත. ආරම්භයේදී P පබලුව කම්බියේ පහත්ම ලක්ෂායේ තබා $\sqrt{kga}$ ($k > 1$) වේගයෙන් තිරස්ව ප්‍රක්ෂේපණය කරන්නේ, පබලුව කම්බිය දිගේ වෘත්තාකාර වලිතයක් නිරුපණය කරන ලෙසය. P පබලුව ඇඟා තන්තු කොටස C හරහා යන යටි අන් සිරස සමඟ θ සුළු කෝණයක් තතන අවස්ථාවේ P පබලුවේ වේගය v යන්න,

$$v^2 = kga - 2ga + 2ga \cos \theta \text{ මගින් ලැබෙන බවත්, } P \text{ පබලුව මත කම්බිය මගින් ඇති කරන ප්‍රතිත්වාව } R \text{ යන්න } R = mg \left(k - 2 + 3 \cos \theta - \frac{M}{m} \right) \text{ මගින් ලැබෙන බවත් පෙන්වන්න.}$$

$k = 6$ යැයි ගනිමින් $m < M < 7m$ වන්නේ නම්, වලිතයේ යම් අවස්ථාවක P පබලුව හා කම්බිය අතර ප්‍රතිත්වාව අතුරුදෙන්වන බව පෙන්වන්න.

- 13) ස්වභාවික දිග l වූ සැහැල්ලු ප්‍රත්‍යාග්‍රහණයකට ස්කන්ධය m වූ P නම් අංගුවක් ගැටගසා ඇත. එහි අනෙක් කෙළවර අවල O නම් ලක්ෂායකට ගැටගසා ඇත. P අංගුව සමතුළුතාවයේ එල්ලෙන විට එම තන්තුවේ විතතිය l වේ. තන්තුවේ ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය mg බව පෙන්වන්න. දැන් P අංගුව O ලක්ෂායේ තබා සිරුවෙන් අතහරිනු ලැබේ. අංගුව l දුරක් සිරස්ව පහළට වැටුන පසු අංගුවේ ප්‍රවේශය $\sqrt{2gl}$ බව පෙන්වන්න. P අංගුව O සිට තන්තුවේ දිග x වන විට ($x > l$) අංගුව සඳහා වලිත සම්කරණය ලියා දක්වා සුපුරුදු අංකනයෙන් $-\frac{g}{l} (x - 2l) = \ddot{x}$ බව පෙන්වන්න. තවද අංගුවේ ප්‍රවේශය $\dot{x}$ යන්න $A (> 0)$ නියතයක් වන $\dot{x}^2 = \frac{g}{l} (A^2 - x^2)$ මගින් දෙනු ලැබේ යැයි උපකල්පනය කරමින් A හි අගය ලබා ගන්න.

P අංගුව $2 \sqrt{\frac{l}{g}} \left\{ \sqrt{2} + \pi - \cos^{-1} \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \right) \right\}$ කාලයකට පසුව නැවත O ලක්ෂා කරා එලෙනි බව පෙන්වන්න.

- 14) (a) $\underline{a}$ හා $\underline{b}$ අභිජනා නොවන සමාන්තර නොවන දෙකින් දෙකකි. α හා β අදිග වන විට, $\alpha \underline{a} + \beta \underline{b} = 0$ වීම සඳහා අවශ්‍යතාව $\alpha = 0$ හා $\beta = 0$ බව සාධනය කරන්න.
- $OACB$ සමාන්තරාපයයේ $\overrightarrow{OA} = \underline{a}$ හා $\overrightarrow{OB} = \underline{b}$ මගින් නිරුපණය වේ. D යනු $OD:DA = 1:2$ වන පරිදි වූ ලක්ෂායකි. BD හා AC , X හිදී ජේදනය වේ. λ හා μ අදිග විට $OX = \lambda OC$ හා $BX = \mu BD$ ලෙස ගැනීමෙන් λ හා μ හි අගයන් සොයා $BX:XD = 3:1$ බව හා $OX:XC = 1:3$ බව පෙන්වන්න.
- (b) $ABCD$ සූජුකෝණාපුයයේ $AB = a, AD = 2a$ ද, M යනු AD හි මධ්‍ය ලක්ෂාය ද වේ. $P, 2P, 4P, 6P, 3\sqrt{2}P$ හා $\sqrt{5}P$ යන බල පිළිවෙළින් CB, DA, BA, CD, MB හා DB දිගේ අතුරුවල පටිපාටියට ක්‍රියා කරයි. පද්ධතිය A හරහා යන තනි බලයකට හා යුග්මයකට තුළා නම් තනි බලයේ විශාලත්වය හා දිගාවත් යුග්මයේ සූජුකෝණයේ විශාලත්වය $6Pa$ බව පෙන්වා එහි ප්‍රමාණ අත සොයන්න.

- 15) (a) AB, BC, CD හා AD යනු බර w බැහින් වන දිග $2a$ බැහින් වන ඒකාකාර දූලු හතරකි. ඒවා නිදහස් ලෙස සන්ධි කිරීමෙන් $ABCD$ රෝමිබසය සාදා තිබේ. පද්ධතිය A ලක්ෂයෙන් එල්ලා ඇති අතර $AL = CM = \frac{a}{2}$ වනසේ පිළිවෙශින් AB හා BC දූලු මත L හා M ලක්ෂ වල දී LM සහැල්ල අවිතනා තන්තුවක් සම්බන්ධ කර ඇත. LM තන්තුව දී AC දී සිරස් වන අතර පද්ධතිය සිරස් තලයක සමතුලිතව C ට ඉහළින් A පිහිටන සේ ඇත. $B\hat{A}D = B\hat{C}D = 60^\circ$ බව දී ඇත.

(i) C සන්ධියේ ප්‍රතික්ෂියව සොයා එය තිරසට දරණ ආනතිය $\tan^{-1}(2\sqrt{3})$ බව පෙන්වන්න.

(ii) LM තන්තුවේ ආතතිය $\frac{8w}{3}$ බව පෙන්වන්න.

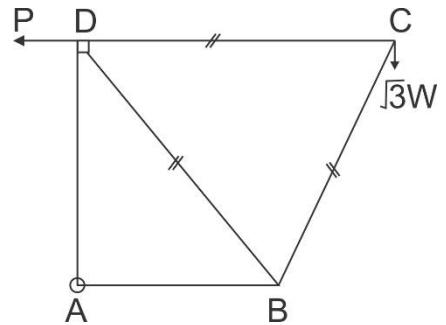
(iii) B සන්ධියේ ප්‍රතික්ෂියාවේ විශාලත්වය හා දිගාව සොයන්න.

(b) AB, BC, CD, BD හා AD සහැල්ලු දූලු පහක් යාබදු රුපයේ පරිදි රාමු සැකිල්ලක් සැදෙන සේ සූම්ටට ඒවායේ කෙළවර වලින් අසව් කර ඇත. $BC = BD = CD = 2a$ වේ. A සන්ධිය සූම්ට ලෙස අවල ලක්ෂයකට අසව් කර C හිදී $\sqrt{3}w$ භාරයක් එල්ල D හිදී යෙදු තිරස් P බලයක් මගින් රාමු සැකිල්ල සිරස් තලයක AB හා DC දූලු තිරස්ව දී AD දීන්ඩ් සිරස්ව දී වන සේ සමතුලිතව තබා ඇත.

(i) P හි අගය සොයන්න.

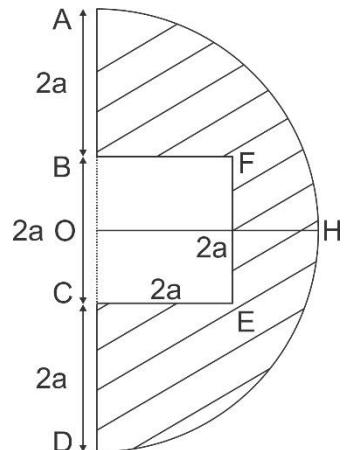
(ii) A සන්ධියේ ප්‍රතික්ෂියව සොයා එහි තිරසට ආනතිය සොයන්න.

(iii) බේ අන්තරය භාවිතයෙන් එක් එක් සන්ධිය සඳහා ප්‍රත්‍යාබල සටහන් එකම රුපයක අදින්න. එනයින්, සියලු දූලුවල ප්‍රත්‍යාබල, ආතති හා තෙරපුම් වශයෙන් වෙන් කර දක්වමින් සොයන්න.

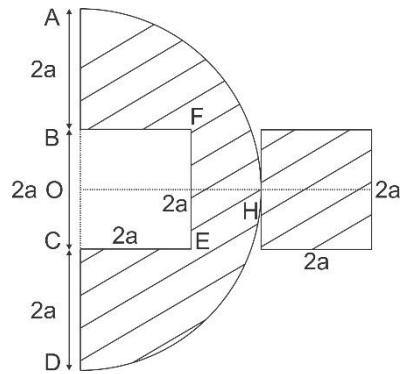

- 16) අරය a හා කේත්දය 0 වූ ඒකාකාර අර්ථ වනත්කාකාර ආස්ථරයක ජේකන්ද කේත්දය 0 සිට $\frac{4a}{3\pi}$ දුරකින් ඇති බව පෙන්වන්න.

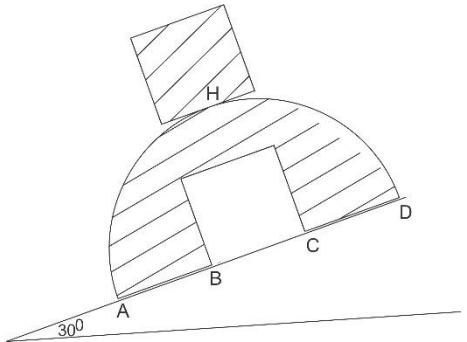
යාබද රුපයේ දැක්වෙන පරිදි අරය $3a$ වූ අර්ථ වෘත්තාකාර AHD ඒකාකාර තළ ආස්ථරයෙන් OH සම්මිතික වන ලෙස පැත්තක දිග $2a$ වූ $BFEC$ සමවතුරපිය කපා ඉවත් කර ඇත. එහි ස්කන්ධ කෙක්න්දය සම්මිතික අක්ෂය මත O සිට $\frac{28a}{9\pi-8}$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

අනතුරුව කපා ඉවත් කරන ලද සම්වතුරපුය OH සම්මිතික අක්ෂය වනසේ H හි දී යාබද රුපයේ පරිදි සවිකරනු ලැබේ. එහි ස්කන්ධ කේත්දය සම්මිතික අක්ෂය මත O සිට $\frac{2a}{3\pi}$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

යාබද රුපයේ දැක්වෙන පරිදි එම ආස්තර තිරසට 30° කේත්යකින් ආනත වූ රඟ තලයක් මත ස්වකිය තලය සිරසේ ද AB හා CD දාර උපරිම බැවුම් රේඛාවක් මත ද ඇතිව සමතුලිතව පිහිටයි. $\mu \geq \frac{1}{\sqrt{3}}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි μ යනු ආස්තරය හා ආනත තලය අතර සර්ථා සංගුණකය සි.

- 17) (a) A හා B යනු Ω නියැදි අවකාශයේ ඕනෑම සිද්ධ දෙකක් යැයි ගනිමු. පහත දැක්වෙන එක් එක් සිද්ධ අර්ථ දක්වන්න.

- (i) A හා B අනෙකාන් වශයෙන් බහිෂ්කාර සිද්ධ වේ.
(ii) A හා B නිරවශේෂ සිද්ධ වේ.

- (b) A, B හා C යනු Ω නියැදි අවකාශයක අනෙකාන් වශයෙන් බහිෂ්කාර හා නිරවශේෂ සිද්ධ තුනක් යැයි ගනිමු.

$$(i) P(A) = 2a^2, P(B) = 2a \text{ හා } P(C) = 8a - 1$$

නම් a හි අගය සොයන්න.

- (c) A හා B යනු Ω නියැදි අවකාශයක ඕනෑම සිද්ධ දෙකක් යැයි ගනිමු.

- (i) $P(A) = P(A \cap B) + P(A \cap B')$
(ii) $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$ බව පෙන්වන්න.
මෙහි B' යනු B හි අනුපූරක සිද්ධිය වේ.
 $P(A') = \frac{1}{4}, P(B) = \frac{1}{2}, P(A \cap B') = \frac{2}{5}$ නම්,
 $P(A \cap B), P(A \cup B), P(A' \cap B), P(A' \cup B)$ හා $P(A' \cup B')$ සොයන්න.

- (d) සිරස ලැබීමේ සම්හාවිතාව $\frac{3}{5}$ ක් වූ නැතුරු කාසියක් 'සේයා' උඩ දමනු ලැබේ. කාසියේ සිරස ලැබුණේ නම්, සර්ව සම රතු බෝල 3 ක් දී, නිල් බෝල 2 ක් දී, ඇති A නම් පෙවියකින් සසම්හාවී ලෙස ප්‍රතිස්ථාපනය රහිතව බෝල 2ක් ඉවතට ගනු ලැබේ.
කාසියේ අගය ලැබුණේ නම්, සර්ව සම රතු බෝල 2 ක් දී නිල් බෝල 1 ක් දී ඇති B නම් පෙවියකින් ප්‍රතිස්ථාපනය රහිතව බෝල 2 ක් ඉවතට ගනු ලැබේ.

- (i) රතුබෝල 2 ක් ලැබීමේ,
(ii) කාසියේ අගය ලැබී රතු බෝල 1 ක් පමණක් ලැබීමේ, සම්හාවිතාව සොයන්න.

NWP
 Second Term Test - Grade 13 - 2020
 Combined Mathematics I.

(Q1) When $n=1$

$$LHS = 1 \quad RHS = \frac{1\{3 \times 1 - 1\}}{2} \\ = 1$$

$$LHS = RHS$$

$\therefore$ The result is true for $n=1$ (5)

Take any $p \in \mathbb{Z}^+$

Assume that the result is true for $n=p$

$$1 + 4 + 7 + \dots + (3p-2) = \frac{p(3p-1)}{2} \quad (5) \quad A$$

When $n=p+1$

$$\underbrace{1 + 4 + 7 + \dots + (3p-2)}_{\text{from } A} + (3p+1) = \frac{p(3p-1)}{2} + (3p+1)$$

from A.

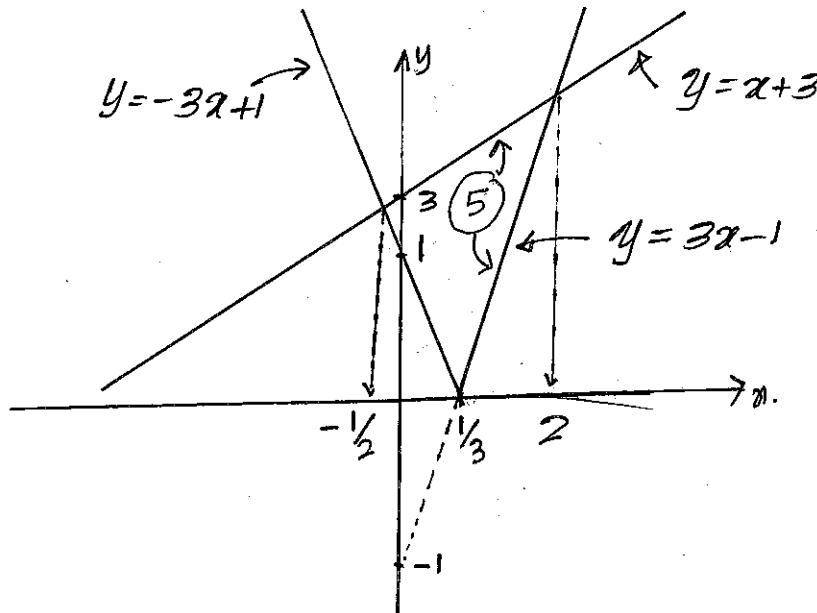
$$= \frac{3p^2 - p + 6p + 2}{2} \\ = \frac{3p^2 + 5p + 2}{2}$$

$$= \frac{(p+1)(3p+2)}{2} \quad (5)$$

$$= \frac{(p+1)[3(p+1)-1]}{2}$$

$\therefore$ If the result is true for $n=p \in \mathbb{Z}^+$. then it is also true for $n=p+1$. $\therefore$ by using the principle of mathematical induction. The result is true for all $n \in \mathbb{Z}^+$. (5) (25)

(02)

$$-3x + 1 = x + 3$$

$$4x = -2$$

$$x = -\frac{1}{2}$$

=

$$3x - 1 = x + 3 \quad (5)$$

$$2x = 4$$

$$x = 2$$

$$\underline{x \in (-\infty, -\frac{1}{2}) \cup (2, \infty)} \quad (5)$$

$$|3x+5| > x+5 \Rightarrow |3(x+2)-1| > (x+2)+3$$

$$\text{let } x = x+2$$

$$|3x-1| > x+3$$

$$\therefore x = x+2 \qquad x = x+2$$

$$-\frac{1}{2} = x+2 \qquad 2 = x+2$$

$$x = -2\frac{1}{2} \qquad \underline{x = 0} \quad (5)$$

=

$$\therefore \text{Solution is } \underline{x \in (-\infty, -2\frac{1}{2}) \cup (0, \infty)} \quad (5)$$

(03)

$$x \xrightarrow{19m} \frac{\pi}{4} \quad \frac{4\sqrt{2} - (\cos x + \sin x)^5}{1 - \sin 2x}$$

$$= x \xrightarrow{19m} \frac{\pi}{4} \quad \frac{4\sqrt{2} - 4\sqrt{2} \left\{ \frac{1}{\sqrt{2}} \cos x + \frac{1}{\sqrt{2}} \sin x \right\}^5}{1 - \sin 2x}$$

$$= x \xrightarrow{19m} \frac{\pi}{4} \quad \frac{4\sqrt{2} - 4\sqrt{2} \cos^5(x - \frac{\pi}{4})}{1 - \sin 2x}$$

$$= y \xrightarrow{19m} 0 \quad \frac{4\sqrt{2} - 4\sqrt{2} \cos^5 y}{1 - \cos 2y}$$

$$= y \xrightarrow{19m} 0 \quad \frac{4\sqrt{2} (1 - \cos^5 y)}{1 - (2\cos^2 y - 1)}$$

$$= y \xrightarrow{19m} 0 \quad \frac{4\sqrt{2} (1 - \cos^5 y) \textcircled{5}}{2(1 - \cos^2 y) \textcircled{5}}$$

$$= y \xrightarrow{19m} 0 \quad \frac{4\sqrt{2} (1 - \cos y) (1 + \cos y + \cos^2 y + \cos^3 y + \cos^4 y + \dots + 1)}{2(1 - \cos y) (1 + \cos y)}$$

$$\cos y - 1 \neq 0$$

$$= \frac{4\sqrt{2} (1 + 1 + 1 + 1 + 1)}{2(1 + 1)} \textcircled{5}$$

$$= \frac{4\sqrt{2} \times 5}{4}$$

$$= \underline{5\sqrt{2}} \textcircled{5}$$

Putting $x = \frac{\pi}{4} = y$

as $x \xrightarrow{19m} \frac{\pi}{4}, y \xrightarrow{19m} 0$

$$(04) \quad u_r = \frac{r}{(r+1)!}$$

$$f(r) - f(r+1) = \frac{1}{r!} - \frac{1}{(r+1)!}$$

$$= \frac{r+1-1}{(r+1)!}$$

$$= \frac{r}{(r+1)!} \quad (5)$$

$$u_r = f(r) - f(r+1)$$

$$\text{When } r=1 \quad u_1 = f(1) - f(2)$$

$$r=2 \quad u_2 = f(2) - f(3)$$

$$r=3 \quad u_3 = f(3) - f(4) \quad (10)$$

$$r=n-1 \quad u_{n-1} = f(n-1) - f(n)$$

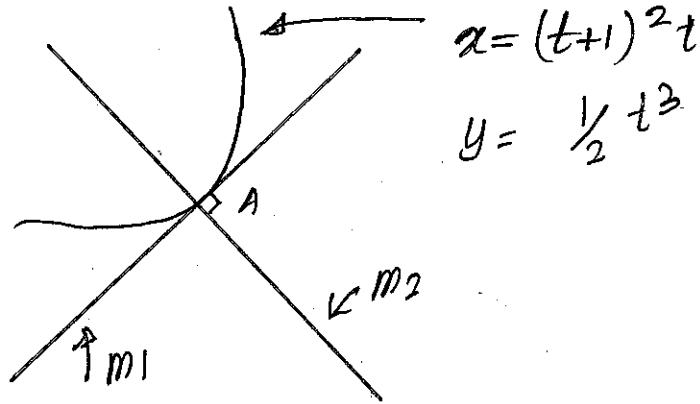
$$r=n \quad u_n = f(n) - f(n+1)$$

$$\sum_{r=1}^n u_r = f(1) - f(n+1) \quad (5)$$

$$= \frac{1}{1!} - \frac{1}{(n+1)!}$$

$$= 1 - \frac{1}{(n+1)!} \quad (5)$$

(05)

$$x = (t+1)^2 t$$

$$y = \frac{1}{2} t^3$$

$$\begin{aligned}\frac{dx}{dt} &= (t+1)^2 + t \cdot 2(t+1) \\ &= (t+1)[(t+1) + 2t] \quad (5) \\ &= (t+1)(3t+1)\end{aligned}$$

$$\frac{dy}{dt} = \frac{3}{2} t^2$$

$$\frac{dy}{dx} = \left(\frac{dy}{dt}\right) \left(\frac{dt}{dx}\right)$$

$$= \frac{\frac{3}{2} t^2 / (t+1)}{(t+1)(3t+1)} = \frac{3t^2}{2(t+1)(3t+1)} \quad (5)$$

$$m_1 = \left(\frac{dy}{dx}\right)_{t=2}$$

$$m_1 m_2 = -1$$

$$\frac{2}{7} (m_2) = -1$$

$$= \frac{3 \times 4}{2 \times 3 \times 7}$$

$$m_2 = -\frac{7}{2} \quad (5)$$

$$= \underline{\underline{\frac{2}{7}}}$$

$\therefore$ Equation of the normal!

When $t=2$

$$x = 18$$

$$y = 4$$

$$\therefore A(18, 4) \quad (5)$$

$$\frac{y-4}{x-18} = -\frac{7}{2} \quad (5)$$

$$2y - 8 = -7x + 126$$

$$\underline{\underline{2y + 7x = 134}}$$

(06) The area PS given by

$$\int_{-3}^0 y dx - \int_0^1 y dx \quad (5)$$

$$\text{Now } \int y dx = \int x^3 + 2x^2 - 3x dx$$

$$= \left\{ \frac{x^4}{4} + \frac{2x^3}{3} - \frac{3x^2}{2} \right\} \quad (5)$$

$$\text{So } \int_{-3}^0 y dx = 0 - \left\{ \frac{81}{4} - \frac{2 \times 27}{3} - \frac{3}{2} \times 9 \right\}$$

$$= \frac{45}{4} \quad (5)$$

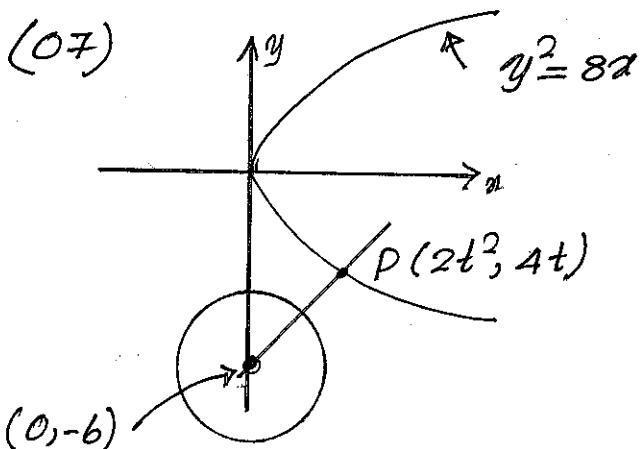
$$\int_0^{-2} y dx = \left\{ \frac{1}{4} + \frac{2}{3} - \frac{3}{2} \right\} - 0$$

$$= -\frac{7}{12} \quad (5)$$

$$\text{So the area required is } \frac{45}{4} + \frac{7}{12} = \underline{\underline{\frac{71}{2}}} \quad (5)$$

25

(07)

Let $P(2t^2, 4t)$ be any point on the parabola then

$$\begin{aligned} CP^2 &= (2t^2)^2 + (4t+6)^2 \\ &= 4t^4 + 4(2t+3)^2 \end{aligned}$$

$$f(t) = 4t^4 + 4(2t+3)^2 \quad (5)$$

$$f'(t) = 16t^3 + 16(2t+3)$$

$$= 16(t^3 + 2t+3)$$

$$= 16(t+1)(t^2-t+3)$$

$$= 16(t+1) \left\{ \left(t-\frac{1}{2}\right)^2 + \frac{11}{4} \right\} \quad (5)$$

$$\therefore f'(t) = 0 \Rightarrow t = -1 \quad (5)$$

$$\text{Also } f''(t) = 16(3t^2 + 2) \quad (5)$$

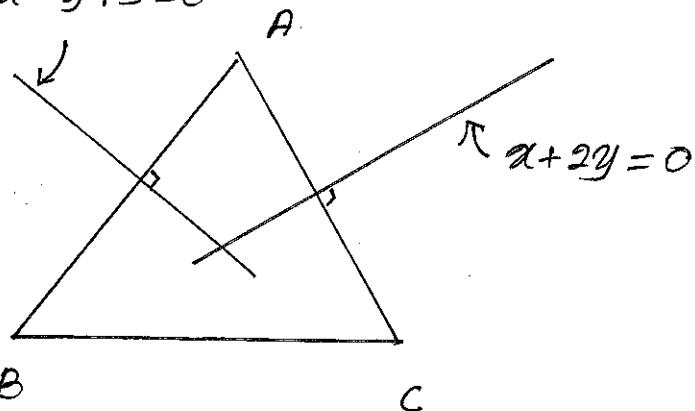
$$[f''(t)]_{t=-1} = 16 \{3+2\} > 0$$

$f(t)$ is least when $t = -1$

∴ Thus, the required co-ordinates are $(2, -4)$ (5)

25

$$(08) \quad x - y + 5 = 0$$

Let the co-ordinates of B be (α, β) .

Since co-ordinates of A are $(1, -2)$

$$\therefore \text{the slope of } AB = \frac{\beta + 2}{\alpha - 1}$$

The equation of the perpendicular bisector of AB
is $x - y + 5 = 0$

$$\Rightarrow \frac{\beta + 2}{\alpha - 1} \cdot 1 = -1$$

$$\beta + 2 = -\alpha + 1$$

$$\alpha + \beta = -1 \quad \textcircled{1} \quad \textcircled{5}$$

Also the midpoint of AB lies on $x - y + 5 = 0$

$$\Rightarrow \left(\frac{\alpha+1}{2}\right) - \left(\frac{\beta-2}{2}\right) + 5 = 0$$

$$\alpha + 1 - \beta + 2 + 10 = 0$$

$$\alpha - \beta = -13 \quad \textcircled{2} \quad \textcircled{5}$$

$$\textcircled{1} \text{ and } \textcircled{2} \quad 2\alpha = -14$$

$$\underline{\underline{\alpha = -7}}$$

$$\textcircled{1} \Rightarrow \underline{\underline{\beta = +6}}$$

$$B = (-7, 6) \quad \textcircled{5}$$

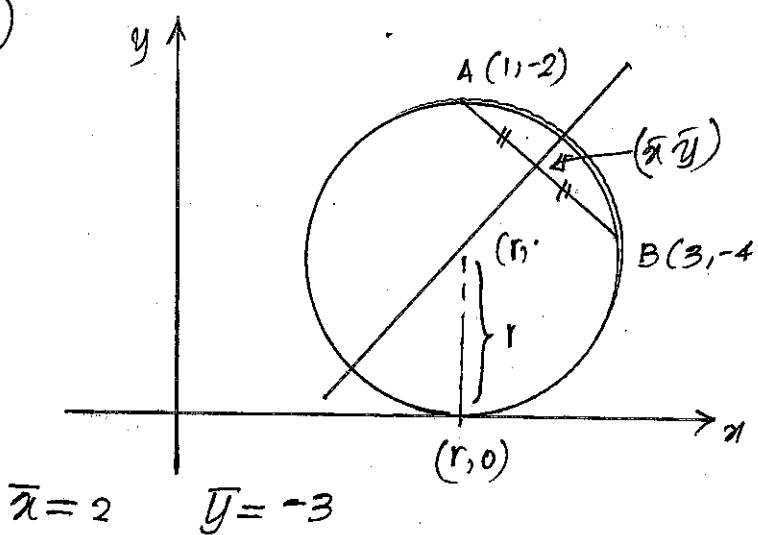
Similarly the co-ordinates of C are $\left(\frac{11}{5}, \frac{2}{5}\right) \textcircled{5}$

$\therefore$ the equation of the line BC is

$$(y-6) = \frac{(2/5-6)}{(-7/5+7)} (x+7) \quad (x+7)$$

$$\underline{\underline{14x + 23y = 40}} \quad \textcircled{5}$$

(09)

$$(\bar{x}, \bar{y}) \equiv (2, -3)$$

$$\therefore \text{the slope of } AB = \frac{-4+2}{3-1} = \frac{-2}{2} = -1$$

$\therefore$ The equation of the perpendicular bisector of AB is

$$\frac{y+3}{x-2} = +1$$

$$\frac{y+3}{1} = \frac{x-2}{1} = t$$

$$y = t-3 \quad \text{and} \quad x = t+2$$

$$\therefore \text{Centre of the circle} \equiv (t+2, t-3) \quad (5)$$

$$\sqrt{(t+2-1)^2 + (t-3+2)^2} = t-3 \quad (5)$$

$$(t+1)^2 + (t-1)^2 = (t-3)^2$$

$$t^2 + 2t + 1 + t^2 - 2t + 1 = (t-3)^2$$

$$2t^2 + 2 = t^2 - 6t + 9$$

$$t^2 + 6t - 7 = 0$$

$$(t+7)(t-1) = 0$$

$$t = -7 \text{ or } t = 1 \quad (5)$$

$$\therefore \text{Centre} \equiv (-10, -5)$$

$$\text{radius} = 10$$

$\therefore$ equation is

$$(x+10)^2 + (y+5)^2 = 10^2 \quad (5)$$

or

$$\text{Centre} = (2, 3)$$

$$\text{radius} = 2$$

$$(x-2)^2 + (y-3)^2 = 2^2 \quad (5)$$

$$(10) \sin 6x + \cos 4x + 2 = 0 ; 0 \leq x \leq 2\pi$$

$$\text{i.e. } 3\sin 2x - 4\sin^3 2x + 1 - 2\sin^2 2x + 2 = 0 \quad (5)$$

$$-4\sin^3 2x - 2\sin^2 2x + 3\sin 2x + 3 = 0$$

$$\text{Let } \sin 2x = y$$

$$\text{Then } -4y^3 - 2y^2 + 3y + 3 = 0 ; y = \sin 2x$$

$$\text{when } y=1, -4-2+3+3=0$$

$\therefore (y-1)$ is a factor (5)

$$\therefore (y-1)(-4y^2 + Ay - 3) = 0$$

comparing y^2 's coefficients.

$$-2 = +9 + A \Rightarrow A = -11$$

$$\text{Let } g(y) = -4y^2 - 11y - 3$$

$$= -4\left(y^2 + \frac{11}{4}y + \frac{3}{4}\right)$$

$$= -4\left[\left(y + \frac{11}{8}\right)^2 + \frac{3}{4} - \frac{121}{64}\right]$$

$$= -4\left[\left(y + \frac{11}{8}\right)^2 + \frac{3}{16}\right] \neq 0$$

$\therefore$ only a real solution is at $y=1$ (5)

$$\text{i.e. } \sin 2x = 1 \Rightarrow \sin 2x = \sin \frac{\pi}{2}$$

$$\therefore 2x = n\pi + (-1)^n \frac{\pi}{2} \quad (5)$$

$$x = \frac{n\pi}{2} + (-1)^n \frac{\pi}{4}$$

$$\text{For } n=1 \quad x = \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{4} //$$

$$n=2 \quad x = \pi + \frac{\pi}{4} = \frac{5\pi}{4} // \quad (5)$$

$$n=3 \quad x = 3\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4} = \frac{5\pi}{4}$$

$$(11) (a) (i) x^2 - 3 + k(2x+3) = 0$$

$$x^2 + 2kx + 3(k-1) = 0 \quad \begin{matrix} \alpha \\ \beta \end{matrix}$$

$$\begin{cases} \alpha + \beta = -2k \\ \alpha - \beta = 2 \end{cases} \quad \begin{matrix} \alpha = 1-k \\ \beta = -(k+1) \end{matrix}$$

$$\textcircled{5} \quad \Rightarrow \alpha\beta = 3(k-1)$$

$$\therefore (k-1)(k+1) = 3(k-1) \quad \textcircled{5}$$

$$\Rightarrow (k-1)(k+1-3) = 0$$

$$\therefore (k-1)(k-2) = 0$$

$$\therefore \underline{k=1 \text{ or } k=2}$$

$$(ii) \quad \frac{1}{x+1} + \frac{1}{x-1} = \frac{1}{c}; \quad x \neq \pm 1, c \neq 0$$

$$c(x-1+x+1) = x^2 - 1$$

$$2cx = x^2 - 1$$

$$x^2 - 2cx - 1 = 0 \quad \textcircled{5}$$

$$\Delta = (-2c)^2 - 4 \times 1 \times (-1) \quad \textcircled{5}$$

$$= 4c^2 + 4$$

$$= 4(c^2 + 1) > 0 \text{ always when } c \text{ is real.} \quad \textcircled{5}$$

$\therefore$ The quadratic equation has
distinct roots.

$$(b) (i) \quad f(x) = x^5 - 3x^4 + 2x^3 - 2x^2 + 3x + 1$$

$$f(-1) = -1 - 3 - 2 - 2 - 3 + 1 = -10 \neq 0$$

$\therefore (x+1)$ is not a factor of $f(x)$. $\textcircled{5}$

$$f(1) = 1 - 3 + 2 - 2 + 3 + 1 = 2 \neq 0 \quad \textcircled{5}$$

$\therefore (x-1)$ is also not a factor of $f(x)$.

$\textcircled{5}$ neither $(x+1)$ nor $(x-1)$ is a factor of $f(x)$. $\textcircled{5}$

$$(ii) f(x) = x^5 - 3x^4 + 2x^3 - 2x^2 + 3x + 1$$

$$f(x) = (x^2 - 1) q(x) + ax + b; q(x)$$

When $x=1$; $f(1) = a+b = 2 \quad \textcircled{1} \quad \textcircled{5}$

$$f(-1) = -a+b = -10 \quad \textcircled{2} \quad \textcircled{5}$$

$$b = -4 \quad \textcircled{5}, a = 6 \quad \textcircled{5}$$

$\therefore$ the remainder when $f(x)$ is divided by $(x^2 - 1)$ is $6x - 4$ $\textcircled{5} \quad \textcircled{25}$

$$(iii) f(x) = (x^2 + 1)(x^3 + Ax^2 + Bx + C) + px + q \quad \textcircled{5}$$

$$= x^5 - 3x^4 + 2x^3 - 2x^2 + 3x + 1$$

Comparing co-efficient

$$\underline{\underline{x^5}} - 3 = A$$

$$\underline{\underline{x^3}} 2 = B + 1 \Rightarrow B = 1 \quad \textcircled{15}$$

$$\underline{\underline{x^2}} -2 = C + A \Rightarrow C = 1$$

$$\underline{\underline{x}} 3 = B + P \Rightarrow P = 2$$

$$\underline{\text{constants}} \quad 1 = C + q \Rightarrow q = 0$$

$\therefore$ The remainder is $2x$ $\textcircled{5} \quad \textcircled{25}$

$$(iv) f(x) = 2x$$

$$\Rightarrow (x^2 + 1)(x^3 - 3x^2 + x + 1) + 2x = 2x$$

$$\therefore (x^2 + 1)(x^3 - 3x^2 + x + 1) = 0 \quad \textcircled{5}$$

$$\text{Let } x^3 - 3x^2 + x + 1 = g(x)$$

$$g(1) = 1 - 3 + 1 + 1 = 0$$

$\therefore (x - 1)$ is a factor of $g(x)$ $\textcircled{5}$

$$\therefore g(x) = (x - 1)(x^2 + kx + 1) \quad \textcircled{5}$$

Comparing co-efficient of x^2

$$-3 = -1 + k \Rightarrow k = -2 \quad \textcircled{5}$$

$$\begin{aligned}
 g(x) &= (x-1)(x^2-2x-1) \\
 &= (x-1)(x^2-2x+1-1-1) \\
 &= (x-1)[(x-1)^2 - \sqrt{2}^2] \\
 &= (x-1)(x-1-\sqrt{2})(x-1+\sqrt{2}) \quad (5)
 \end{aligned}$$

$$\therefore (x^2+1)(x-1)[x-(1+\sqrt{2})][x-(1-\sqrt{2})] = 0 \quad (5)$$

$\therefore$ all the real roots of $f(x) = 2x$ are

$$\frac{1, 1+\sqrt{2} \text{ and } 1-\sqrt{2}}{(5) \qquad (5)}$$

AO

(12) (a) Let the geometric progression is
 $a, ar, ar^2, \dots, ar^{n-1}$; a is 1st term and
 r is common ratio. (5)

$$\text{Then } n^{\text{th}} \text{ term } u_n = ar^{n-1} \quad (5)$$

$$\therefore p^{\text{th}} \text{ term } = u_p = ar^{p-1} = q \quad (1) \quad (5)$$

$$q^{\text{th}} \text{ term } = u_q = ar^{q-1} = p \quad (2) \quad (5)$$

$$(p+q)^{\text{th}} \text{ term } = u_{p+q} = ar^{p+q-1} \quad (3) \quad (5)$$

$$(1/2) \Rightarrow \frac{q}{p} = r^{p-1-q+1} = r^{p+q} \Rightarrow r = \left(\frac{q}{p}\right)^{\frac{1}{p+q}} \quad (5) \quad (4)$$

$$(1) \Rightarrow a = q \times r^{1-p} = q \left[\left(\frac{q}{p}\right)^{\frac{1}{p+q}}\right]^{1-p} \quad (5)$$

$$\therefore u_{p+q} = \frac{q^{\frac{p+q+1-p}{p+q}}}{p^{\frac{1-p}{p+q}}} \times \left(\frac{q}{p}\right)^{\frac{1}{p+q} \times p+q-1} \quad (10)$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{q^{\frac{1-q+p+q-1}{p+q}}}{p^{\frac{1-p+p+q-1}{p+q}}} = \frac{q^{\frac{p}{p+q}}}{p^{\frac{q}{p+q}}} = \left(\frac{q^p}{p^q}\right)^{\frac{1}{p+q}} \quad (5)
 \end{aligned}$$

55

(b) To prove that $1+n^2+n^4 = (1+n^2)^2 - n^2$

$$\text{RHS} = 1+2n^2+n^4 - n^2$$

$$= 1+n^2+n^4$$

$$= \underline{\underline{\text{LHS}}}$$

(10)

$$\frac{1}{1+1^2+1^4} + \frac{2}{1+2^2+2^4} + \frac{3}{1+3^2+3^4} + \dots$$

$$U_r = \frac{r}{1+r^2+r^4} = \frac{r}{(1+r^2)^2 - r^2} \quad (5)$$

$$= \frac{r}{(1+r^2-r)(1+r^2+r)} = \frac{Ar+B}{(1+r^2-r)} + \frac{Cr+D}{(1+r^2+r)} \quad (5)$$

$$= \frac{Ar+Ar^3+Ar^2+B+Br^2+Br + Cr+Cr^3-Cr^2+D+Dr^2-Dr}{(1+r^2-r)(1+r^2+r)}$$

$$= \frac{(A+B+C-D)r + (A+C)r^3 + (A+B-C+D)r^2 + B+D}{(1+r^2-r)(1+r^2+r)}$$

$$\begin{array}{lcl} \sum A+B+C-D = 1 & -\textcircled{1} & \textcircled{1} + \textcircled{2} \Rightarrow A+B = \frac{1}{2} - \textcircled{5} \\ \sum A+C = 0 & -\textcircled{3} & \textcircled{1} - \textcircled{2} \Rightarrow C-D = \frac{1}{2} - \textcircled{6} \\ \sum A+B-C+D = 0 & -\textcircled{3} & \textcircled{2} \Rightarrow A = -C \\ \text{constant } B+D = 0 & -\textcircled{4} & \textcircled{4} \Rightarrow B = -D \end{array}$$

(10)

$$\therefore \textcircled{5} \Rightarrow -C-D = \frac{1}{2} - \textcircled{7}$$

$$\textcircled{6} + \textcircled{7} \Rightarrow -2D = 1 \Rightarrow D = -\frac{1}{2} \therefore B = \frac{1}{2}$$

$$\textcircled{7} \Rightarrow C = 0 \quad (5)$$

$$\therefore A = 0 \quad (5)$$

$$\therefore U_r = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1+r^2-r} - \frac{1}{1+r^2+r} \right) \quad (5)$$

$$\text{Let } \frac{1}{1+r^2-r} = f(r) \text{ then } f(r+1) = \frac{1}{1+(r+1)^2-(r+1)} \\ = \frac{1}{1+r^2+2r+1-r-1}$$

$$= \frac{1}{r^2 + r + 1} \quad (5)$$

$$\therefore u_r = \frac{1}{2} (f_{(r)} - f_{(r+1)}) \quad (5)$$

$$2 u_r = f_{(r)} - f_{(r+1)}$$

$$2 \sum_{r=1}^n u_r = \cancel{f_{(1)}} - \cancel{f_{(2)}} \quad (5)$$

~~$f_{(2)} - f_{(3)}$~~

~~$\frac{f_{(r-1)} - f_{(r)}}{f_{(r)} - f_{(r+1)}}$~~ $\quad (5)$

$$= f_{(1)} - f_{(n+1)} \quad (5)$$

$$\therefore \sum_{r=1}^n u_r = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1+1^2} - \frac{1}{n^2+n+1} \right) \quad (5)$$

$$= \frac{1}{2} \frac{n^2+n+1 - 1}{n^2+n+1}$$

$$= \frac{1}{2} \frac{n(n+1)}{n^2+n+1} = \underline{\underline{\frac{n(n+1)}{2(n^2+n+1)}}} \quad (5)$$

95

$$(13) \text{ a. } \cos \alpha + \cos(\alpha + \beta) + \cos(\alpha + 2\beta) + \dots + \cos(\alpha + (n-1)\beta) \\ = \frac{\cos \left\{ \alpha + \left(\frac{n-1}{2} \right) \beta \right\} \sin \left(\frac{n\beta}{2} \right)}{\sin \left(\frac{\beta}{2} \right)}$$

When $n=1$

$$\begin{aligned} \text{LHS} &= \cos \alpha \\ \text{RHS} &= \frac{\cos(\alpha + 0) \sin(\beta/2)}{\sin(\beta/2)} \\ &= \cos \alpha \\ \underline{\text{LHS}} &= \underline{\text{RHS}} \quad (5) \end{aligned}$$

Take any $p \in \mathbb{Z}^+$

Assume that the result is true for $n=p$.

$$\begin{aligned} \cos \alpha + \cos(\alpha + \beta) + \cos(\alpha + 2\beta) + \dots + \cos \left\{ \alpha + (p-1)\beta \right\} \\ = \frac{\cos \left\{ \alpha + \left(\frac{p-1}{2} \right) \beta \right\} \sin \left(\frac{p\beta}{2} \right)}{\sin \left(\frac{\beta}{2} \right)} \quad (4) \end{aligned}$$

When $n=p+1$

$$\underbrace{\cos \alpha + \cos(\alpha + \beta) + \dots + \cos \left\{ \alpha + (p-1)\beta \right\}}_{\text{from (4)}} + \cos \left\{ \alpha + p\beta \right\} =$$

$$\frac{\cos \left\{ \alpha + \left(\frac{p-1}{2} \right) \beta \right\} \sin \left(\frac{p\beta}{2} \right)}{\sin \left(\frac{\beta}{2} \right)} + \cos(\alpha + p\beta) \quad (5)$$

$$= \frac{2\cos\left\{\alpha + \left(\frac{P-1}{2}\right)\beta\right\} \sin\left(\frac{PB}{2}\right) + 2\sin\left(\frac{B}{2}\right) \cos\left(\alpha + PB\right)}{2\sin\left(\frac{B}{2}\right)}$$

$$= \frac{\sin\left\{\alpha + PB - \frac{B}{2}\right\} - \sin\left(\alpha - \frac{B}{2}\right) + \sin\left\{\alpha + PB + \frac{B}{2}\right\}}{2\sin\left(\frac{B}{2}\right)} \quad (5)$$

$$= \frac{\sin\left\{\alpha + PB + \frac{B}{2}\right\} - \sin\left(\alpha - \frac{B}{2}\right)}{2\sin\left(\frac{B}{2}\right)}$$

$$= \frac{2\cos\left(\alpha + \frac{PB}{2}\right) \sin\left(P+1\right)\frac{B}{2}}{2\sin\left(\frac{B}{2}\right)}$$

$$= \frac{\cos\left(\alpha + \frac{PB}{2}\right) \sin\left(P+1\right)\frac{B}{2}}{\sin\left(\frac{B}{2}\right)} \quad (5)$$

If the result is true for $n=p \in \mathbb{N}$, then it is also true for $n=p+1$. therefore by using the principle of mathematical induction the result is true for all $n \in \mathbb{N}$. (5)

$$(b) \frac{12!}{2!} = 239500800 \quad (5)$$

$$I \quad \frac{10!}{2!} = 1814400 \quad (10)$$

$$II \quad \frac{7!}{2!} \times 5! = 302400 \quad (10)$$

$$III \quad \frac{10!}{2!} = 1814400 \quad (10)$$

35

$$(c) I \quad {}^4C_3 \times {}^9C_4 = 504 \quad (10)$$

Boys	Girls
4	3
3	4

$${}^9C_4 \times {}^4C_3 = 504 \quad (10)$$

$${}^9C_3 \times {}^4C_4 = 84 \quad (10)$$

$$\underline{\underline{588}} \quad (5)$$

Boys	Girls
4	3
5	2
6	1
7	0

$${}^9C_4 \times {}^4C_3 = 504 \quad (10)$$

$${}^9C_5 \times {}^4C_2 = 756 \quad (10)$$

$${}^9C_6 \times {}^4C_1 = 336 \quad (10)$$

$${}^9C_7 \times {}^4C_0 = 36 \quad (10)$$

$$\underline{\underline{1632}} \quad (5)$$

80

$$(14) (a) y = f(x) = \frac{16(x+1)}{(x-1)^2(3x+1)} = \frac{16(x+1)}{3x^3 - 5x^2 + x + 1}$$

$$\begin{aligned} f'(x) &= 16 \left[\frac{(x-1)^2(3x+1) \cdot 1 - (x+1)(9x^2 - 10x + 1)}{(x-1)^4(3x+1)^2} \right] \\ &= 16 \frac{(x-1)(3x+1) - (x+1)(9x^2 - 10x + 1)}{(x-1)^3(3x+1)^2} \\ &= \frac{16 \times (-2x)(3x+5)}{(x-1)^3(3x+1)^2} \\ &= \frac{-32x(3x+5)}{(x-1)^3(3x+1)^2} \end{aligned}$$

Vertical asymptotes. $x = 1$, $x = -\frac{1}{3}$

Horizontal asymptote. $x \rightarrow \pm\infty$, $y = 0$

The point horizontal asymptote intersects the curve.

when $y = 0$, $x = -1 \Rightarrow (-1, 0)$

Turning points.

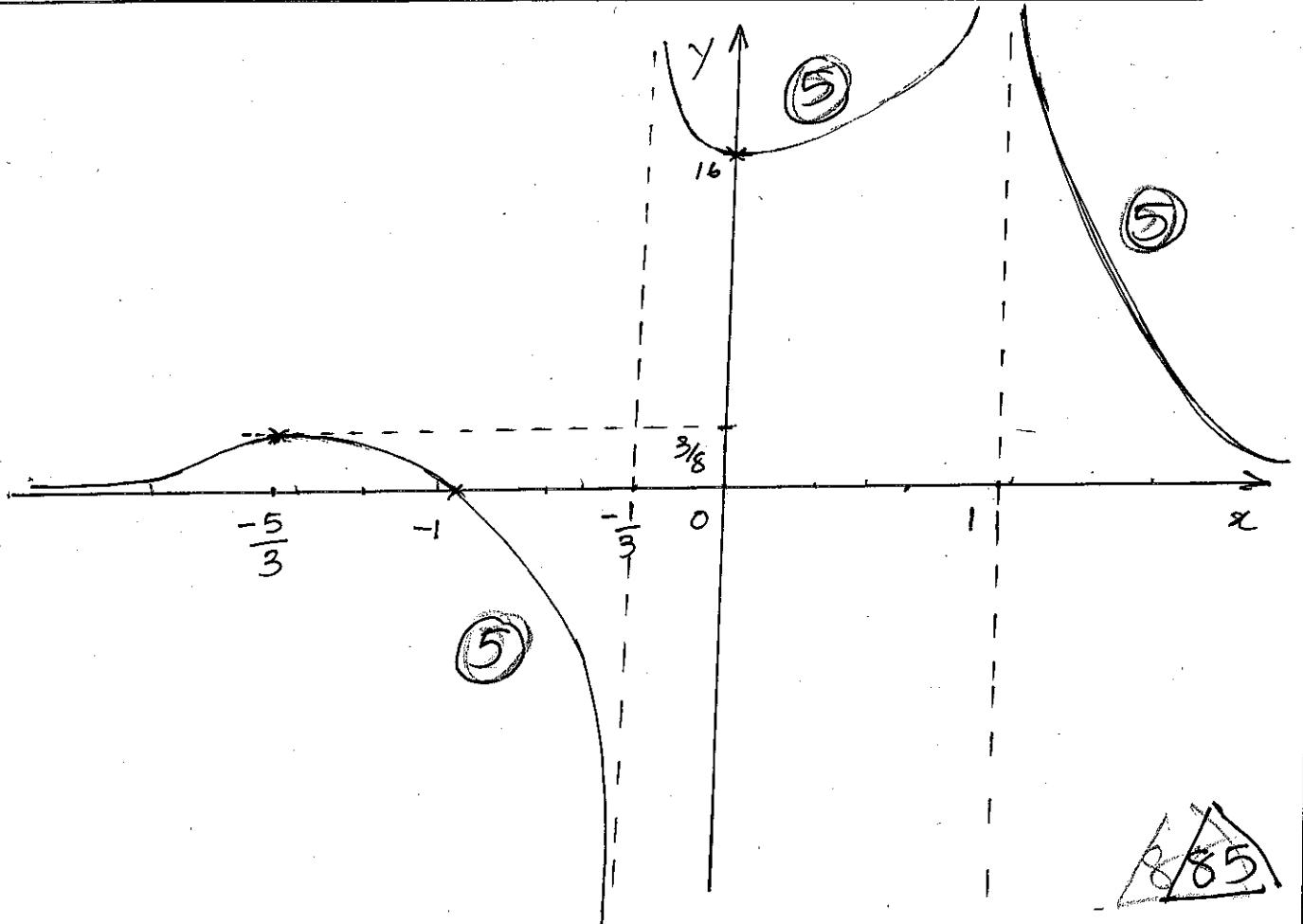
when $f'(x) = 0$, $x = -\frac{5}{3}$ or $x = 0$

$$y = \frac{3}{8}, \quad y = 16$$

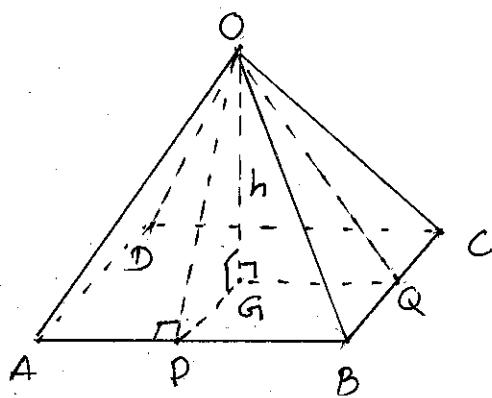
Then

	$-\infty < x < -\frac{5}{3}$	$-\frac{5}{3} < x < -\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{3} < x < 0$	$0 < x < 1$	$1 < x < \infty$
Sign of $f'(x)$	$\begin{matrix} + \\ - \end{matrix}$ (+)	$\begin{matrix} + \\ - \end{matrix}$ (-)	$\begin{matrix} + \\ - \end{matrix}$ (-)	$\begin{matrix} - \\ + \end{matrix}$ (+)	$\begin{matrix} - \\ + \end{matrix}$ (-)

25

(b) (i)

$$\text{Let } AP = x \text{ m.}$$

$$\text{But } A = 4x^2$$

$$OP = 3\sqrt{6} \text{ m}, OG = h$$

$$\text{Area } ABCD = A$$

$$\text{Volume } V = \frac{1}{3} A h$$

$$h^2 = (3\sqrt{6})^2 - x^2$$

$$= 9 \times 6 - \frac{A}{4}$$

$$h^2 = \frac{54 \times 4 - A}{4} = \frac{216 - A}{4}$$

$$\therefore V = \frac{1}{3} \times A \times \sqrt{\frac{216 - A}{4}}$$

$$V = \frac{A}{6} \sqrt{216 - A}$$

$$(ii) V = \frac{1}{6} A (216 - A)^{\frac{1}{2}}$$

$$\begin{aligned}\frac{dV}{dA} &= \frac{1}{6} \left[A \cdot \frac{1}{2} (216 - A)^{-\frac{1}{2}} + (216 - A)^{\frac{1}{2}} \right] \quad (10) \\ &= \frac{1}{6} \left(\frac{-A}{2\sqrt{216-A}} + \sqrt{216-A} \right) \\ &= \frac{1}{6} \frac{-A + 2(216 - A)}{2\sqrt{216-A}} \\ &= \frac{1}{12} \frac{432 - 3A}{\sqrt{216 - A}} = \frac{1}{4} \frac{144 - A}{\sqrt{216 - A}} \quad (5)\end{aligned}$$

when $\frac{dV}{dA} = 0, A = 144 \text{ m}^2 \quad (5)$

$$0 < A < 144 \quad A = 144 \quad 144 < A < 216$$

sign of

$$\frac{dV}{dA}$$

(15)

$\therefore V$ is maximum, when $A = 144 \text{ m}^2$
Then side length of the base = $\frac{12}{m} \quad (5)$

$$\begin{aligned}\text{Height} &= \sqrt{\frac{216 - 144}{4}} = \sqrt{\frac{72}{4}} = \sqrt{18} \\ &= \underline{\underline{3\sqrt{2}}} \text{ m} \quad (5)\end{aligned}$$

45

$$(iii) 144 + 4 \times \frac{1}{2} \times 12 \times 3\sqrt{6}$$

$$= 144 + 72\sqrt{6}$$

$$= \underline{\underline{72(2+\sqrt{6})}} \text{ m}^2 \quad (5)$$

5

$$(15) \text{ a. } \frac{1}{(1-z)(1-2z)} = \frac{A}{(1-z)} + \frac{B}{(1-2z)}$$

$$1 = A(1-2z) + B(1-z)$$

Comparing c

$$\text{Coefficient of } z, -2A - B = 0 \quad \textcircled{1}$$

$$\text{constants, } A + B = 1 \quad \textcircled{2}$$

$$\textcircled{1} + \textcircled{2} \Rightarrow -A = 1 \Rightarrow A = -1 \quad \textcircled{5}$$

$$\textcircled{2} \Rightarrow -1 + B = 1 \Rightarrow B = 2 \quad \textcircled{5}$$

$$\frac{1}{(1-z)(1-2z)} = \frac{-1}{1-z} + \frac{2}{1-2z}$$

10

$$\text{When } t = \sin x, \frac{dt}{dx} = \cos x. \quad \textcircled{5}$$

$$\int \frac{\sin x}{\sin 4x} dx = \int \frac{\sin x dx}{4 \sin x \cdot \cos x \cdot \cos 2x}$$

$$= \int \frac{\cos x dx}{4 \cos^2 x \cdot \cos 2x}$$

$$= \frac{1}{4} \int \frac{dt}{(1-\sin^2 x)(1-2\sin^2 x)}$$

$$= \frac{1}{4} \int \frac{dt}{(1-t^2)(1-2t^2)} \quad \textcircled{10}$$

$$= \frac{1}{4} \left\{ \int \frac{-1}{1-t^2} dt + \int \frac{2}{1-2t^2} dt \right\} \quad \textcircled{5}$$

$$= \frac{-1}{4} \int \frac{1}{1-t^2} dt + \frac{1}{2} \int \frac{1}{1-2t^2} dt$$

$$= \frac{-1}{4} \int \frac{1}{1-t^2} dt + \frac{1}{4} \int \frac{1}{(\sqrt{2})^2 - t^2} dt$$

$$= \frac{-1}{8} \ln \left| \frac{1+t}{1-t} \right| + \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \left| \frac{1+\sqrt{2}t}{1-\sqrt{2}t} \right| + C \quad (5)$$

$$= \frac{-1}{8} \ln \left| \frac{1+\sin x}{1-\sin x} \right| + \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \left| \frac{1+\sqrt{2}\sin x}{1-\sqrt{2}\sin x} \right| + C \quad (5)$$

$$; P = \frac{-1}{8} \text{ and } Q = \frac{1}{4\sqrt{2}} \quad (5) \quad (50)$$

$$(b) \int_a^b f(x) dx = \int_b^a f(a+b-y) (-dy) \quad (50)$$

$$\text{where } x = a+b-y ; \frac{dx}{dy} = -1$$

$$\text{when } x=a, y=b$$

$$\text{when } x=b, y=a$$

$$\therefore \int_a^b f(x) dx = \int_a^b f(a+b-y) dy.$$

Since y is a variable, let $y=x$

$$\therefore \int_a^b f(x) dx = \int_a^b f(a+b-x) dx \quad (15)$$

$$I = \int_a^b \sqrt{\frac{x-a}{b-x}} dx$$

$$= \int_a^b \sqrt{\frac{a+b-x-a}{b-(a+b-x)}} dx$$

$$= \int_a^b \int \frac{b-x}{x-a} dx = J \quad (10)$$

$$I + J = \int_a^b \sqrt{\frac{x-a}{b-x}} dx + \int_a^b \sqrt{\frac{b-x}{x-a}} dx$$

$$= \int_a^b \frac{x-a+b-x}{\sqrt{(b-x)(x-a)}} dx$$

$$= \int_a^b \frac{b-a}{\sqrt{-ab+(a+b)x+x^2}} dx$$

$$= (b-a) \int_a^b \frac{dx}{\sqrt{\left(\frac{b-a}{2}\right)^2 - \left(x - \frac{b+a}{2}\right)^2}}$$

$$= (b-a) \left[\sin^{-1} \left(\frac{x + \frac{b+a}{2}}{\frac{b-a}{2}} \right) \right]_a^b$$

$$= (b-a) \left[\sin^{-1}(1) - \sin^{-1}(-1) \right]$$

$$= (b-a) \left[\frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{2} \right]$$

$$= \pi (b-a) \quad (20)$$

40

$$\int e^{3x} \sin 4x dx = \int \sin 4x \frac{d}{dx} \left(\frac{e^{3x}}{3} \right)$$

$$= \frac{e^{3x}}{3} \sin 4x - \int \frac{e^{3x}}{3} \cos 4x \cdot 4 dx$$

$$= \frac{e^{3x}}{3} \sin 4x - \frac{1}{3} \int \cos 4x \frac{d}{dx} \left(\frac{e^{3x}}{3} \right) dx$$

$$= \frac{e^{3x}}{3} \sin 4x - \frac{4}{3} \left[\frac{e^{3x}}{3} \cos 4x + \int \frac{e^{3x}}{3} \sin 4x \cdot 4 dx \right]$$

$$\int e^{3x} \sin 4x dx = \frac{e^{3x}}{3} \sin 4x - \frac{4}{9} e^{3x} \cos 4x - \frac{16}{9} \int e^{3x} \sin 4x dx$$

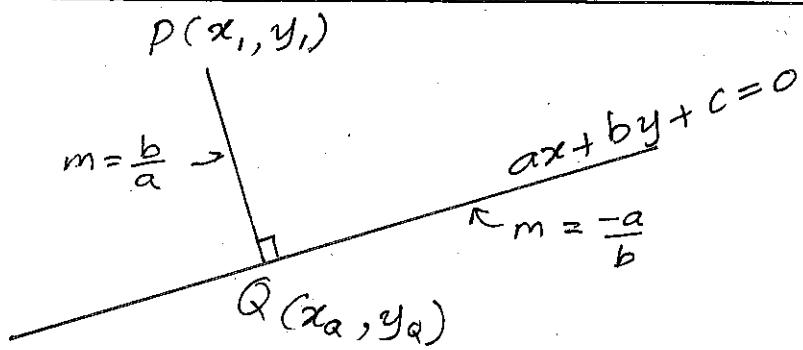
$$\frac{25}{9} \int e^{3x} \sin 4x dx = \frac{e^{3x}}{3} \sin 4x - \frac{4}{9} e^{3x} \cos 4x$$

$$25 \int e^{3x} \sin 4x dx = 3 e^{3x} \sin 4x - 4 e^{3x} \cos 4x$$

$$\therefore \int e^{3x} \sin 4x dx = \frac{e^{3x}}{25} (3 \sin 4x - 4 \cos 4x) + C$$

35

(16) (a)

Let
Q is the
perpendicu
lar base.

$$\frac{y_1 - y_Q}{x_1 - x_Q} = \frac{b}{a} \Rightarrow \frac{y_1 - y_Q}{b} = \frac{x_1 - x_Q}{a} = t; t \text{ is a parameter.}$$

$$\therefore y_Q = y_1 - bt, x_Q = x_1 - at$$

Since Q is on $ax + by + c = 0$

$$a(x_1 - at) + b(y_1 - bt) + c = 0$$

$$\Rightarrow ax_1 + by_1 + c - t(a^2 + b^2) = 0$$

$$\Rightarrow t = \frac{ax_1 + by_1 + c}{a^2 + b^2}$$

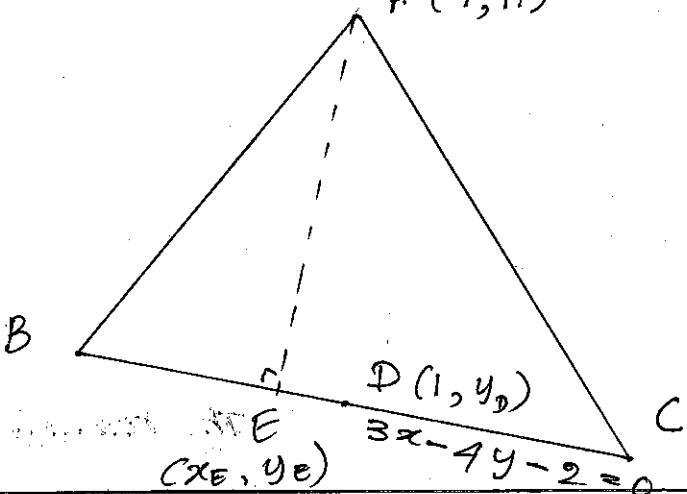
$$\text{Since } PQ^2 = (x_1 - x_Q)^2 + (y_1 - y_Q)^2;$$

$$\begin{aligned} PQ^2 &= \frac{a^2(ax_1 + by_1 + c)^2}{(a^2 + b^2)^2} + \frac{b^2(ax_1 + by_1 + c)^2}{(a^2 + b^2)^2} \\ &= \frac{(ax_1 + by_1 + c)^2}{a^2 + b^2} \end{aligned}$$

$$\therefore PQ = \sqrt{\frac{ax_1 + by_1 + c}{a^2 + b^2}}$$

35

A (7, 11)

Let mid-point of
BC is E.
Let the perpendicular
to BC from A is E.

Since Q is on BC, $3x_1 - 4y_B - 2 = 0$
 $\Rightarrow y_B = \frac{1}{4}$

Also $\frac{x_B + x_C}{2} = 1 \Rightarrow x_B + x_C = 2 \quad \text{--- (1)}$

$\frac{y_B + y_C}{2} = \frac{1}{4} \Rightarrow y_B + y_C = \frac{1}{2} \quad \text{--- (2)}$

But $AE = \left| \frac{3x_1 - 4y_B - 2}{\sqrt{3^2 + 4^2}} \right| = 5$

$\therefore \frac{1}{2} \times BC \times 5 = 30 \Rightarrow BC = 12 \text{ units.}$

$\therefore BD = DC = 6 \text{ units.}$

$\therefore (x_B - 1)^2 + (y_B - \frac{1}{4})^2 = 6^2 \quad \text{--- (3)}$

Also $3x_B - 4y_B - 2 = 0 \Rightarrow x_B = \frac{4}{3}y_B + \frac{2}{3}$

$\therefore (3) \Rightarrow \left(\frac{4}{3}y_B + \frac{2}{3} - 1 \right)^2 + \left(y_B - \frac{1}{4} \right)^2 = 6^2$

$\left(\frac{4y_B - 1}{3} \right)^2 + \left(\frac{4y_B - 1}{4} \right)^2 = 6^2$

$(4y_B - 1)^2 \left(\frac{1}{3^2} + \frac{1}{4^2} \right) = 6^2$

$(4y_B - 1)^2 = \frac{6^2 \times 9 \times 16}{25}$

$\therefore 4y_B - 1 = \pm \frac{6 \times 3 \times 4}{5}$

$\underline{+} \quad 4y_B = \frac{72}{5} + 1 = \frac{77}{5} \Rightarrow y_B = \frac{77}{20}$

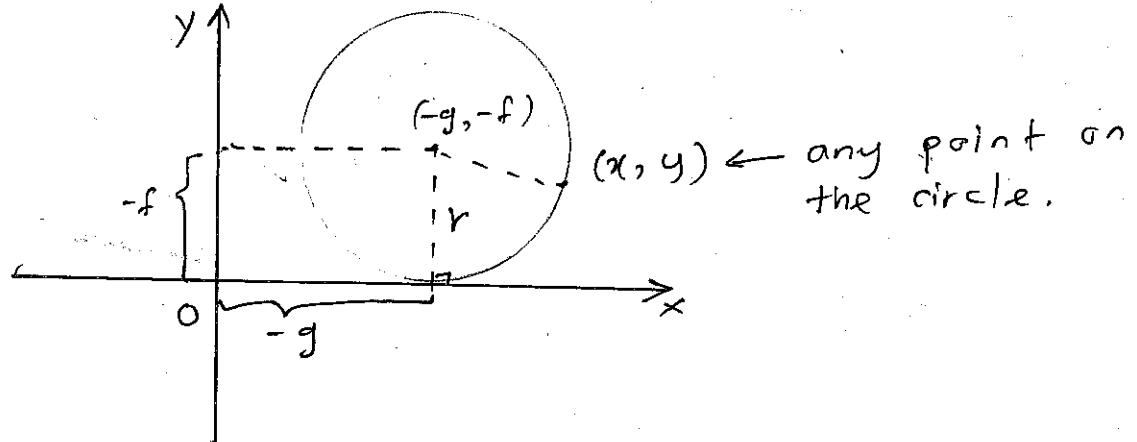
$\therefore x_B = \frac{4}{3} \times \frac{77}{20} + \frac{2 \times 5}{3 \times 5} = \frac{87}{15} \Rightarrow B = \left(\frac{87}{15}, \frac{77}{20} \right)$

$\underline{-} \quad 4y_B = -\frac{72}{5} + 1 = -\frac{67}{5} \Rightarrow y_B = -\frac{67}{20}$

$\therefore x_B = \frac{4}{3} \times -\frac{67}{20} + \frac{2 \times 5}{3 \times 5} = -\frac{57}{15} \Rightarrow C = \left(-\frac{57}{15}, -\frac{67}{20} \right)$

165

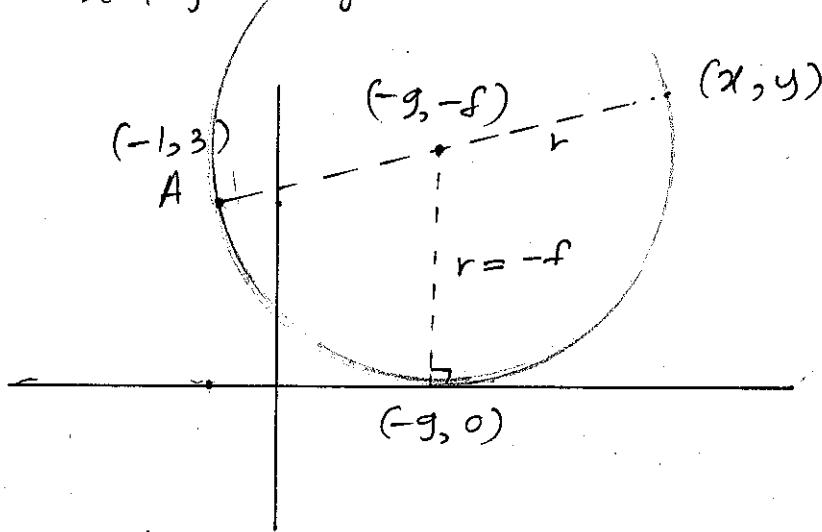
(16) (b)

$$(x+g)^2 + (y+f)^2 = (-f)^2$$

$$\therefore x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + g^2 + f^2 = f^2$$

$$\therefore x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + g^2 = 0 \quad \leftarrow \text{equation of given circle.}$$

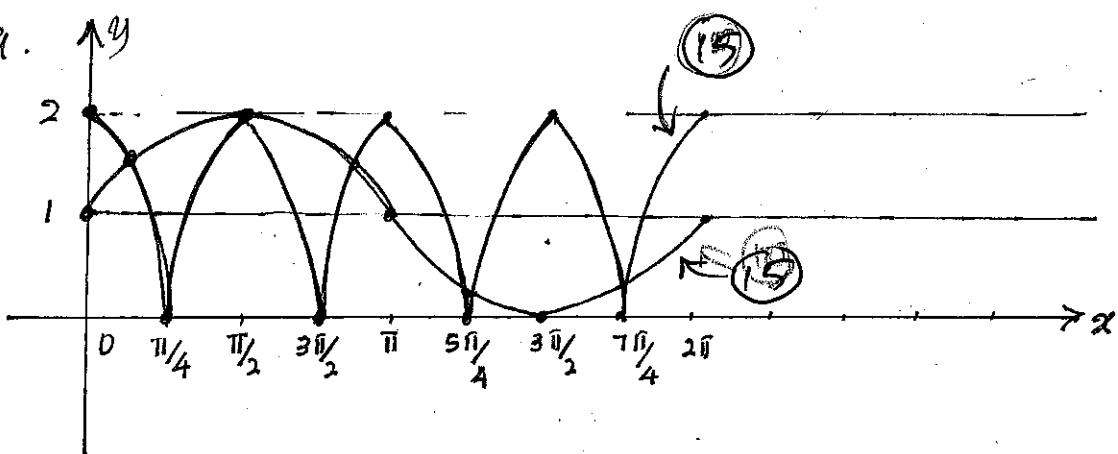
$$\frac{x-1}{2} = -g \quad \frac{y+3}{2} = -f$$

$$\left(x + \frac{1-x}{2}\right)^2 + \left(y - \frac{y+3}{2}\right)^2 = (-f)^2$$

$$\left(\frac{x+1}{2}\right)^2 + \left(\frac{y-3}{2}\right)^2 = \left(\frac{y+3}{2}\right)^2$$

$$x^2 + 2x + 1 + y^2 - 6y + 9 = y^2 + 6y + 9$$
$$\therefore (x+1)^2 = 12y \Rightarrow y = \frac{1}{12}(x+1)^2$$

(17) a.

no. of solutions = 7 ⑤

25

b) For Sine rule. ⑥

$$\text{Let } \frac{\sin A}{a} = \frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c} = k$$

$$\frac{\sin A}{a} = k \Rightarrow \sin A = ka$$

$$\frac{\sin B}{b} = k \Rightarrow \sin B = kb$$

$$\frac{\sin C}{c} = k \Rightarrow \sin C = kc$$

$$\cos A = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc}$$

$$\cos B = \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2ac}$$

$$\cos C = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab}$$

$$\frac{\sin(A-B)}{\sin(A+B)} = \frac{a^2 - b^2}{a^2 + b^2}$$

$$\frac{\sin A \cos B - \cos A \sin B}{\sin A \cos B + \cos A \sin B} = \frac{a^2 - b^2}{a^2 + b^2}$$

$$\frac{Ka \left\{ \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2ac} \right\} - Kb \left\{ \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc} \right\}}{Ka \left\{ \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2ac} \right\} + Kb \left\{ \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc} \right\}} = \frac{a^2 - b^2}{a^2 + b^2}$$

$$\frac{a^2 + c^2 - b^2 - b^2 - c^2 + a^2}{a^2 + c^2 - b^2 + b^2 + c^2 - a^2} = \frac{a^2 - b^2}{a^2 + b^2}$$

$$\frac{\cancel{2}(a^2 - b^2)}{\cancel{2}c^2} = \frac{a^2 - b^2}{a^2 + b^2}$$

$$a^2 + b^2 = c^2.$$

$$\Rightarrow \underline{\hat{C} = \frac{\pi}{2}}$$

$\therefore ABC$ is a right-angled triangle

$$c) \underbrace{\tan^{-1} \alpha}_{\alpha} + \underbrace{\tan^{-1} 2x}_{\beta} = \frac{2\pi}{3}$$

$$\alpha + \beta = \frac{2\pi}{3}$$

$$\tan(\alpha + \beta) = \tan \frac{2\pi}{3}$$

$$\frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \tan \beta} = -\sqrt{3}$$

$$\frac{x + 2x}{1 - x \cdot 2x} = -\sqrt{3}$$

$$3x = -\sqrt{3} + \sqrt{3} \cdot 2x^2$$

$$2\sqrt{3}x^2 - 3x - \sqrt{3} = 0$$

$$x = \frac{3 \pm \sqrt{9 + 4 \times 2\sqrt{3} \times \sqrt{3}}}{4\sqrt{3}}$$

$$= \frac{3 \pm \sqrt{33}}{4\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3} \pm \sqrt{11}}{4}$$

$$x = \frac{\sqrt{3} + \sqrt{11}}{4} \text{ or } x = \frac{3 - \sqrt{11}}{4}$$

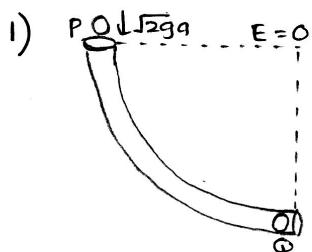
MARKING SCHEME

G.C.E (Advance Level) - 11 March 2020

Grade 13 - Term Test II

COMBINED MATHEMATICS II

PART A

Applying the Law of conservation of energy for P,

$$0 + \frac{1}{2}m \cdot 2g/a = -mga + \frac{1}{2}mv^2 \quad (10)$$

$$2g/a = -2ga + v^2$$

$$v^2 = 4ga$$

$$v = 2\sqrt{ga} \quad (5)$$

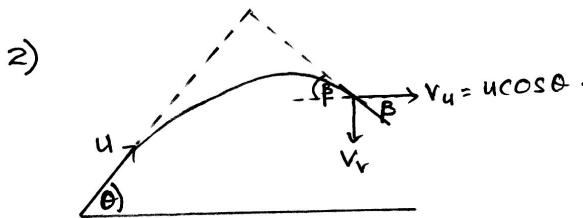
$$\begin{array}{ccc} \rightarrow v = 2\sqrt{ga} & & \rightarrow w \\ \textcircled{m} & \textcircled{O} & \textcircled{2m} \\ P & Q & \end{array}$$

Applying the Law of conservation of energy,

$$\rightarrow m \cdot 2\sqrt{ga} = 2m w \quad (5)$$

$$w = \sqrt{ga} \quad (5)$$

25

$$\rightarrow v_u = u \cos \theta$$

$$\uparrow v = u + at$$

$$v_v = u \sin \theta - gt$$

$$\downarrow -v_v = gt - u \sin \theta \quad (5)$$

$$\tan \beta = \frac{-v_v}{v_u} = \frac{gt - u \sin \theta}{u \cos \theta} \quad (5)$$

$$\text{from } (1), \quad \left(\frac{gt - u \sin \theta}{u \cos \theta} \right) \tan \theta = 1 \quad (5)$$

$$\left(\frac{gt - u \sin \theta}{u \cos \theta} \right) \left(\frac{\sin \theta}{\cos \theta} \right) = 1$$

$$\beta + \theta = 90^\circ$$

$$\tan(\beta + \theta) = \tan 90^\circ$$

$$\frac{\tan \beta + \tan \theta}{1 - \tan \beta \tan \theta} \rightarrow \infty$$

$$1 - \tan \beta \tan \theta = 0$$

$$\tan \beta \tan \theta = 1 \quad (5)$$

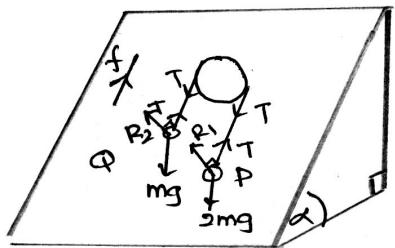
$$gt \sin\theta - u \sin^2\theta = u \cos^2\theta$$

$$gt \sin\theta = u (\sin^2\theta + \cos^2\theta)$$

$$t = \frac{u}{g \sin\theta} \quad (5)$$

25

3)

(5) diagram

Applying $F = ma$ for P,

$$2mg \sin\alpha - T = 2mf \quad (1) \quad (5)$$

Applying $F = ma$ for Q

$$T - mg \sin\alpha = mf \quad (2) \quad (5)$$

$$(1) + (2), \quad mg \sin\alpha = 2mf$$

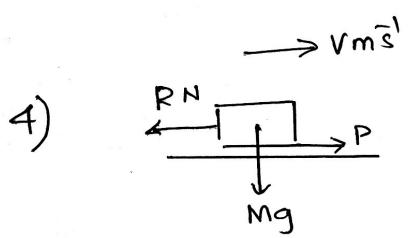
$$f = \frac{g \sin\alpha}{3} \quad (5)$$

From (2),

$$T = mg \sin\alpha + \frac{mg \sin\alpha}{3}$$

$$T = \frac{4mg \sin\alpha}{3} \quad (5)$$

125

$$\text{For car, } H = Pv$$

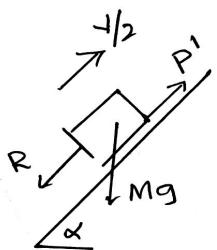
$$H \times 10^3 = Pv$$

$$P = \frac{H \times 10^3}{v} \text{ N } \quad (5)$$

Applying $F = ma \rightarrow$

$$P - R = 0$$

$$P = R = \frac{H \times 10^3}{v} \text{ N } \quad (5)$$

For the motion on the inclined plane

$$H = Pv$$

$$H \times 10^3 = P' \frac{v}{2}$$

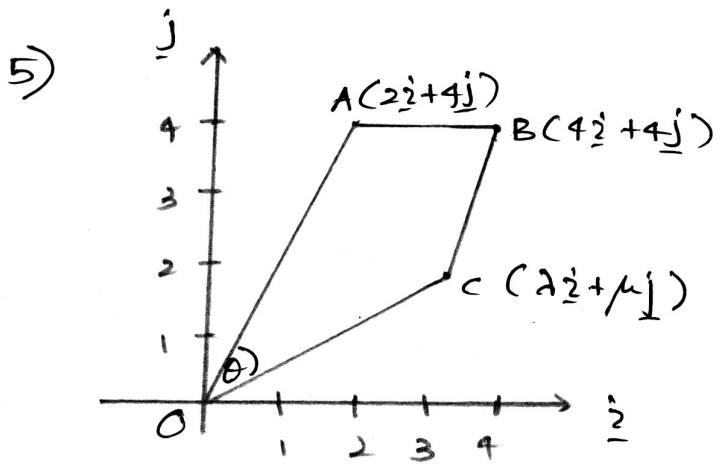
$$P' = \frac{2H \times 10^3}{v} \text{ N. } \quad (5)$$

Applying ~~∇~~ $F = ma$

$$P' - R - Mg \sin \alpha = Ma \quad (5)$$

$$\frac{2H \times 10^3}{v} - \frac{H \times 10^3}{v} - Mg \sin \alpha = Ma$$

$$a = \left(\frac{H \times 10^3}{Mv} - g \sin \alpha \right) \text{ m s}^{-2} \quad (5)$$

As $OA \parallel CB$ and $|OA| = 2|CB|$

$$\overrightarrow{OA} = 2\overrightarrow{CB} \quad (5)$$

$$2i + 4j = 2[4i + 4j - (2i + \mu j)] \quad (5)$$

$$2i + 4j = 2[(4-2)i + (4-\mu)j]$$

$$(2-8+2\lambda)i + [4 - 2(4-\mu)]j = 0$$

$$(-6+2\lambda)i + (-4+3\mu)j = 0$$

$$-6+2\lambda = 0 \quad -4+3\mu = 0$$

$$\lambda = 3 \quad \mu = 2 \quad (5) \text{ both}$$

$$\therefore \overrightarrow{OC} = (3i + 2j)$$

$$\overrightarrow{OA} \cdot \overrightarrow{OC} = |\overrightarrow{OA}| \cdot |\overrightarrow{OC}| \cos \theta.$$

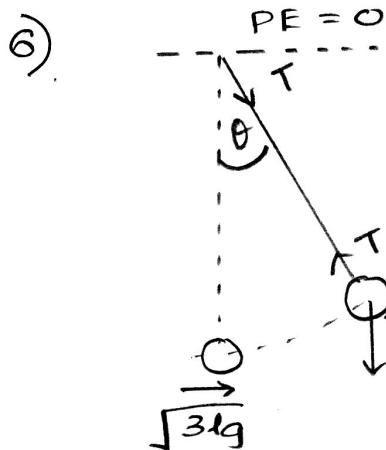
$$(2i + 4j) \cdot (3i + 2j) = |\overrightarrow{OA}| \cdot |\overrightarrow{OC}| \cos \theta. \quad (5)$$

$$6+8 = \sqrt{20} \cdot \sqrt{13} \cos \theta.$$

$$\cos \theta = \frac{14}{\sqrt{20} \sqrt{13}} = \frac{14}{2\sqrt{5} \sqrt{13}}$$

$$\cos \theta = \frac{7}{\sqrt{65}} \quad (5)$$

25.

$$\cos \theta = \frac{3}{5}$$

Applying the Law of Conservation of energy

$$\frac{1}{2}mv^2 - mgl \cos \theta = \frac{1}{2}m \cdot 3lg - mgl. \quad (10)$$

$$v^2 = 3lg - 2lg + 2lg \cdot \frac{3}{5}$$

$$v^2 = \sqrt{\frac{11lg}{5}} \quad (5)$$

For P,

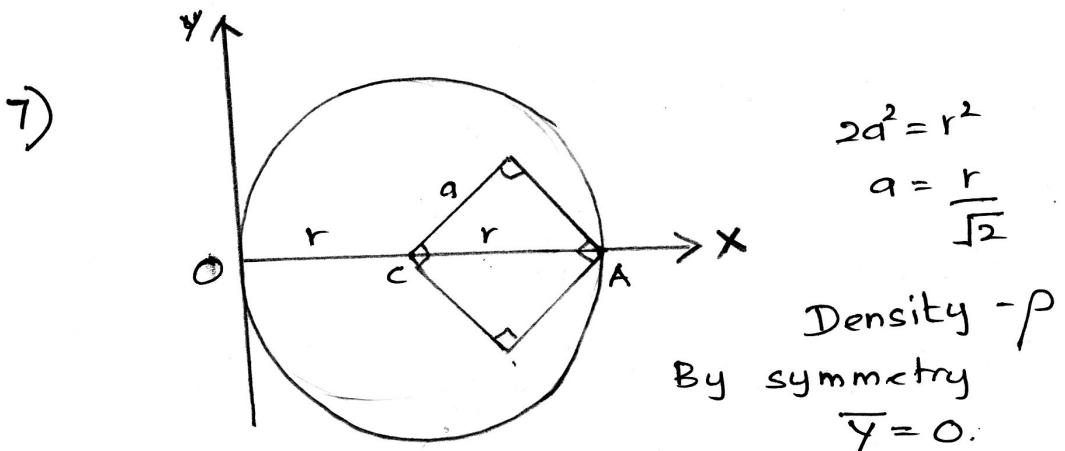
Applying $F = ma$

$$T - mg \cos \theta = \frac{mv^2}{l}. \quad (5)$$

$$T = \frac{11m \cdot 3lg}{5l} + \frac{3mg}{5}$$

$$T = \frac{14mg}{5} \quad (5)$$

25.

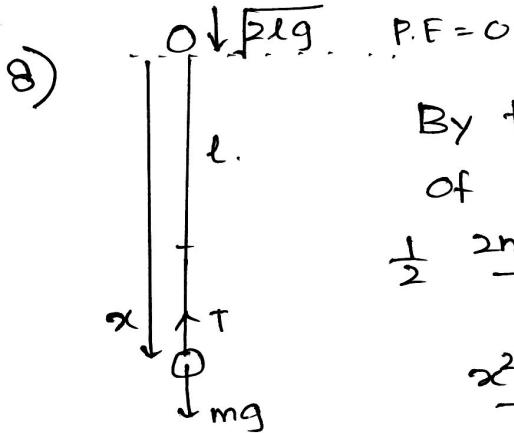
Object	Mass	Distance from O to center of mass.	
	$\pi r^2 \rho$	r	(5)
	$\frac{r^2 \rho}{2}$	$\frac{3r}{2}$	(5)
Composite body	$(\pi - \frac{1}{2}) r^2 \rho$	$\bar{x}$	

$$(\pi - \frac{1}{2}) r^2 \rho g \bar{x} = \pi r^2 \rho g r - \frac{r^2}{2} \rho g \times \frac{3r}{2} \quad (10)$$

$$\left(\frac{2\pi - 1}{2} \right) \bar{x} = \left(\frac{4\pi - 3}{4} \right) r.$$

$$\bar{x} = \frac{4\pi - 3}{2(2\pi - 1)} r. \quad (5)$$

25.

By the Law of Conservation
of energy,

$$\frac{1}{2} \frac{2mg(x-l)^2}{l} - mgx = \frac{1}{2} m \cdot 2gl \quad (15)$$

$$\frac{x^2 - 2xl + l^2}{l} = l + x \quad (5)$$

$$x^2 - 2xl + l^2 = l^2 + xl.$$

$$x = 3l. \quad (x > 0) \quad (5)$$

The maximum distance travelled by the particle is $3l$.

25

$$9) P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \quad (5)$$

$$\frac{9}{10} = \frac{2}{3} + \frac{1}{2} - P(A \cap B) \quad (5)$$

$$P(A \cap B) = \frac{2}{3} + \frac{1}{2} - \frac{9}{10}$$

$$P(A \cap B) = \frac{4}{15} \quad (5)$$

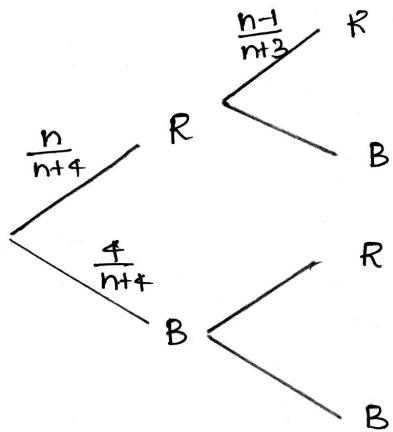
$$P(A' \cap B) = P(B) - P(A \cap B) \quad (5)$$

$$= \frac{1}{2} - \frac{4}{15}$$

$$= \frac{7}{30} \quad (5)$$

25

10)

$$\left(\frac{n}{n+4}\right) \left(\frac{n-1}{n+3}\right) = \frac{1}{3} \quad (10)$$

$$3n^2 - 3n = n^2 + 7n + 12$$

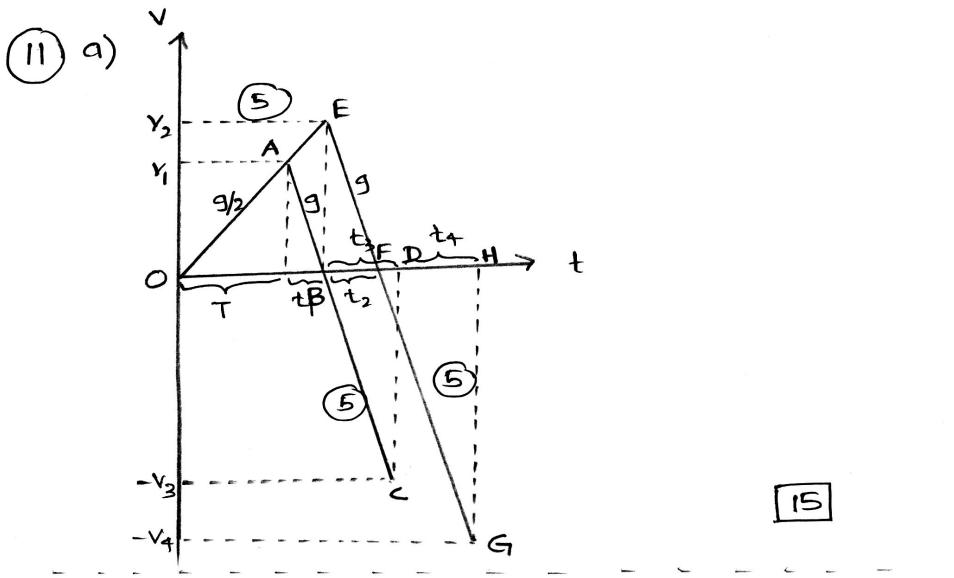
$$n^2 - 5n + 6 = 0 \quad (5)$$

$$(n-6)(n+1) = 0 \quad (5)$$

$$n=6 \text{ or } n=-1 \quad \therefore n=6 \quad (5)$$

25.

PART B.

$$\underline{OA} \quad \frac{v_1}{T} = \frac{g}{2} \quad \underline{AB}, \quad \frac{v_1}{t_1} = g$$

$$v_1 = \frac{gt}{2}$$

(5)

$$t_1 = \frac{v_1}{g}$$

$$t_1 = \frac{gt/2}{g}$$

$$t_1 = \frac{T}{2} \quad (5)$$

$$\text{Maximum height reached by the released part} = \text{Area of } OAB \quad (5)$$

$$= \frac{1}{2} \left(T + \frac{T}{2} \right) v_1$$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{3T}{2} \right) \left(\frac{gt}{2} \right)$$

$$= \frac{3gt^2}{8} \quad (5)$$

20

$$\underline{OE} \quad \frac{v_2}{T + T/2} = \frac{g}{2}$$

$$\frac{v_2}{3T/2} = \frac{g}{2}$$

$$v_2 = \frac{3gt}{4}$$

-9-

$$\underline{ED} \quad \frac{v_2}{t_2} = g$$

$$t_2 = \frac{v_2}{g}$$

$$t_2 = \frac{3T}{4} \quad (5)$$

$$\begin{aligned}
 \text{The maximum height reached by the shuttle} &= \text{Area of OED} \quad (5) \\
 &= \frac{1}{2} \left(T + \frac{T}{2} + \frac{3T}{4} \right) \frac{3gT}{4} \\
 &= \frac{1}{2} \left(\frac{9T}{4} \right) \left(\frac{3gT}{4} \right) \\
 &= \frac{27gT^2}{32} \quad (5)
 \end{aligned}$$

20

Maximum height reached by released part = Distance travelled to reach the earth

$$\text{Area of } \triangle OAB = \text{Area of } BCD$$

$$\frac{3gT^2}{8} = \frac{1}{2} t_3 v_3, \quad (5) \quad (1)$$

$$\underline{BC} \quad \frac{v_3}{t_3} = g$$

$$t_3 = \frac{v_3}{g}.$$

$$\text{By (1), } \frac{3gT^2}{8} = \frac{1}{2} \frac{v_3}{g} \cdot v_3$$

$$v_3 = \frac{3g^2 T^2}{4}$$

$$v_3 = \frac{\sqrt{3}gT}{2} \quad (5)$$

10.

Maximum height reached by shuttle = Distance travelled to reach earth.

$$\text{Area of } OEF = \text{Area of } FGH$$

$$\frac{27gT^2}{32} = \frac{1}{2} t_4 v_4 \quad (5) \quad (2)$$

$$\underline{FH} \quad \frac{v_4}{t_4} = g$$

$$t_4 = \frac{v_4}{g}.$$

$$\frac{27gT^2}{32} = \frac{1}{2} \cdot \frac{v_4}{g} \cdot v_4$$

$$- 10 - v_4 = \frac{3\sqrt{3}gT}{4} \quad (5)$$

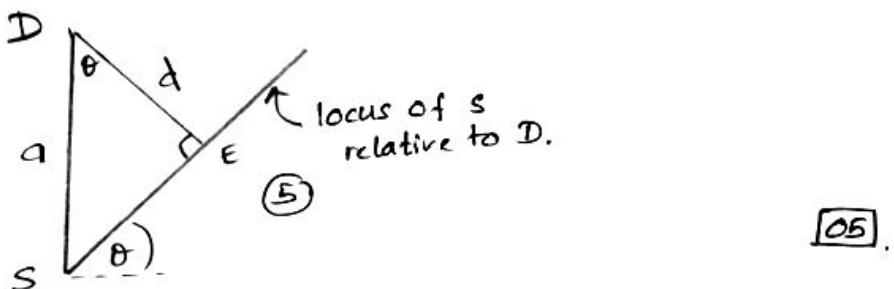
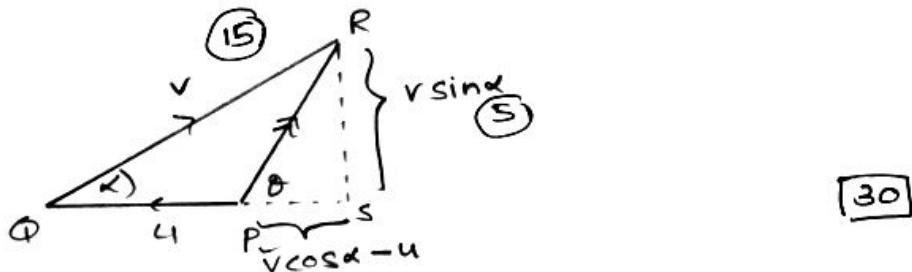
10

$$11) b) v_{D,E} \rightarrow u$$

$v_{S,E}$ $\begin{array}{c} v \\ \diagdown \\ \alpha \end{array}$

$$v_{S,D} = v_{S,E} + v_{E,D} \quad (5)$$

$$= \begin{array}{c} v \\ \diagdown \\ \alpha \end{array} + \begin{array}{c} v \\ \diagup \\ \alpha \end{array} \quad (5)$$

$$\text{Shortest distance } DE = a \sin(90 - \theta)$$

$$= a \cos \theta. \quad (5)$$

$$\text{PRS } \Delta$$

$$\cos \theta = \frac{v \cos \alpha - u}{\sqrt{(v \cos \alpha - u)^2 + (v \sin \alpha)^2}} \quad (5)$$

$$= a \frac{\sqrt{(v \cos \alpha - u)^2 + (v \sin \alpha)^2}}{a} \quad (10)$$

$$= \frac{a(v \cos \alpha - u)}{\sqrt{v^2 + u^2 - 2uv \cos \alpha}} \quad (5)$$

(25).

$$\left. \begin{aligned} \text{Time taken for shortest distance} \end{aligned} \right\} = \frac{SE}{PR} = \frac{a \sin \theta}{PR} \quad (5)$$

$$= \frac{av \sin \alpha}{\sqrt{(v \cos \alpha - u)^2 + (v \sin \alpha)^2}} \quad (10)$$

$$= \frac{av \sin \alpha}{\sqrt{v^2 + u^2 - 2uv \cos \alpha}} \quad (5)$$

(20)

12) b) For m , $\leftarrow F = ma$

$$T = m(f - F) \quad \text{--- (1)} \quad (10)$$

For $2m$, $\downarrow F = ma$

$$2mg - T = 2mf \quad \text{--- (2)} \quad (10)$$

For system, $\rightarrow F = ma$

$$0 = MF + m(F-f) + 2mF$$

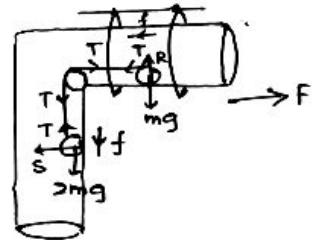
$$0 = (M+3m)F - mf \quad \text{--- (3)} \quad (10)$$

(1) + (2)

$$2mg = 3mf - mf$$

$$2g = 3f - F \quad \text{--- (4)} \quad (5)$$

$$f = \frac{2g + F}{3} \quad (5)$$

$$a_{M,E} \rightarrow F$$

$$a_{m,M} \leftarrow f \quad a_{m,E}$$

$$a_{2m,M} \downarrow f$$

$$a_{m,E} = \frac{\leftarrow f}{f} + \overrightarrow{F}$$

$$a_{2m,E} = \downarrow f + \overrightarrow{F} \quad (10) \quad [40]$$

From (3)

$$0 = (M+3m)F - m\left(\frac{2g+F}{3}\right) \quad (5)$$

$$0 = \left(M + 3m - \frac{m}{3}\right)F - \frac{2mg}{3}$$

$$\frac{2mg}{3} = \left(\frac{3M+8m}{3}\right)F$$

$$F = \left(\frac{2mg}{3M+8m}\right) \quad (5)$$

$$\text{from (3), } f = \frac{1}{m}(M+3m)\left(\frac{2mg}{3M+8m}\right)$$

$$= 2g\left(\frac{M+3m}{3M+8m}\right) \quad (5) \quad [25]$$

Acceleration of P.

$$a = \sqrt{F^2 + f^2} \\ = \sqrt{\left(\frac{2mg}{3M+8m}\right)^2 + \left(2\left(\frac{M+3m}{3M+8m}\right)g\right)^2} \quad (5)$$

$$= \frac{2g}{3M+8m} \sqrt{M^2 + 10m^2 + 6Mm} \quad (5) \quad [10]$$

12) b)

Applying the Principle of Conservation of energy.

$$-Mgl - mqa + \frac{1}{2}mka =$$

$$-Mg(-mqa\cos\theta + \frac{1}{2}mv^2) \quad (10)$$

$$-mqa + \frac{1}{2}mka = -mqa\cos\theta + \frac{1}{2}mv^2$$

$$v^2 = ga(k-2+2\cos\theta) \quad (5)$$

Applying ~~Newton's~~ $F=ma$ for P,

$$R + T - mg\cos\theta = \frac{mv^2}{a} \quad (10)$$

$$R = -T + mg\cos\theta + \frac{m}{a}ga(k-2+2\cos\theta)$$

For the equilibrium of Q.

$$T - Mg = 0$$

$$T = Mg \quad (5)$$

$$\therefore R = -Mg + mg\cos\theta + \frac{m}{a} \cdot ga(k-2+2\cos\theta) \quad (5)$$

$$= mg \left[k-2+3\cos\theta - \frac{M}{m} \right] \quad (5)$$

When $k=b$.

$$R = mg \left[b-2+3\cos\theta - \frac{M}{m} \right] \quad (5)$$

$$= mg \left[4+3\cos\theta - \frac{M}{m} \right]$$

[45]

When the reaction disappeared.

When the reaction disappeared.

$$R = 0 \quad (5)$$

$$mg \left(4+3\cos\theta - \frac{M}{m} \right) = 0$$

$$\cos\theta = \frac{\frac{M}{m} - 4}{3} \quad (5)$$

But $0 < \theta < \pi$. (5)

$\cos 0 > \cos \theta > \cos \pi$. (5)

$$1 > \frac{M-m}{m} - 4 > -1 \quad (5)$$

$$3 > \frac{M-m}{m} - 4 > -3$$

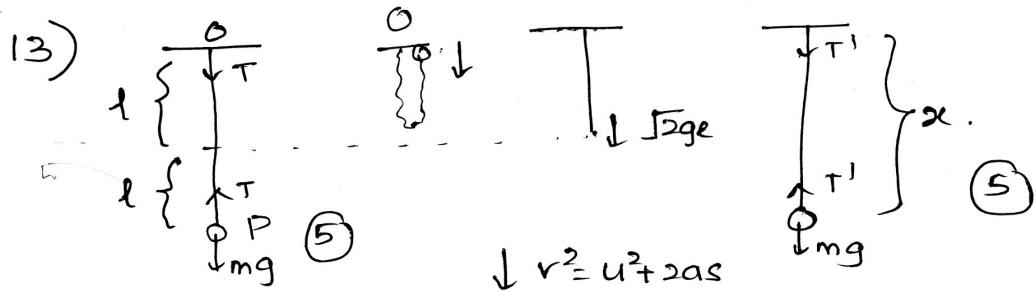
$$7 > \frac{M-m}{m} > 1$$

$$7m > M > m$$

The reaction is disappeared when

$$7m > M > m \quad (5)$$

30.

$$\begin{aligned} \downarrow F = ma \\ T - mg = 0 \quad (10) \\ \frac{\lambda}{l} - mg = 0 \\ \lambda = mg \quad (5) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \downarrow v^2 = u^2 + 2as \\ v^2 = 0 + 2gl \quad (10) \\ v = \sqrt{2gl} \quad (5) \end{aligned}$$

15

diagram. 25

$$\begin{aligned} \downarrow F = ma \\ mg - T' = m\ddot{x} \quad (10) \\ mg - mg\left(\frac{x-l}{l}\right) = m\ddot{x} \\ -\frac{g}{l}(x - l - l) = \ddot{x} \\ -\frac{g}{l}(x - 2l) = \ddot{x} \quad (5) \end{aligned}$$

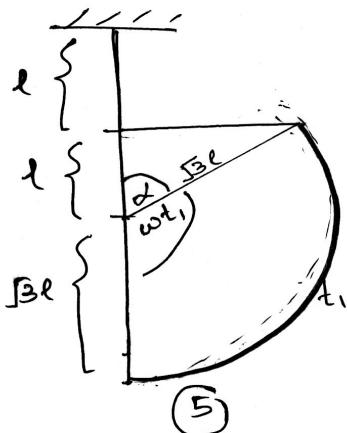
$\therefore$ The motion is simple harmonic. $\omega = \sqrt{\frac{g}{l}}$. (5)

+ diagram 30

$$\begin{aligned} \ddot{x}^2 &= \omega^2(A^2 - x^2), \\ \ddot{x} &= \sqrt{2gx}, \quad \omega = \sqrt{\frac{g}{l}}, \quad x = l. \quad (10) \text{ conditions} \\ 2gl &= \frac{g}{l}(A^2 - l^2) \quad (5) \\ 2l^2 + l^2 &= A^2 \\ A^2 &= 3l^2 \\ A &= \sqrt{3}l. \quad (5) \end{aligned}$$

20

To calculate the time, let consider a horizontal circular motion of radius $\sqrt{3}l$ moving with ω angular velocity. (5)

$$\cos \alpha = \frac{l}{\sqrt{3}l} \quad (5)$$

$$\alpha = \cos^{-1} \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \right) \quad (5)$$

$$\begin{aligned} \omega t_1 &= \pi - \alpha. \quad (5) \\ &= \pi - \cos^{-1} \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \right) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} t_1 &= \frac{1}{\omega} \left(\pi - \cos^{-1} \frac{1}{\sqrt{3}} \right) \quad (5) \\ &= \sqrt{\frac{l}{g}} \left\{ \pi - \cos^{-1} \frac{1}{\sqrt{3}} \right\} \end{aligned}$$

[30]

For the motion from O to distance l,

$$\downarrow v = u + at$$

$$\int 2gl = 0 + gt_2 \quad (5)$$

$$t_2 = \sqrt{\frac{2l}{g}} \quad (5)$$

[10]

Time taken by particle to reach the maximum distance from O,

$$\begin{aligned} t_1 + t_2 &= \sqrt{\frac{l}{g}} \left\{ \pi - \cos^{-1} \frac{1}{\sqrt{3}} \right\} + \sqrt{\frac{2l}{g}}. \\ &= \sqrt{\frac{l}{g}} \left\{ \pi - \cos^{-1} \frac{1}{\sqrt{3}} + \sqrt{2} \right\} \quad (5) \end{aligned}$$

Time taken to reach the maximum height is equal to the time taken by particle to return O. (10)

$\therefore$ Total time taken to reach O again = $\sqrt{\frac{l}{g}} \left\{ \pi - \cos^{-1} \frac{1}{\sqrt{3}} + \sqrt{2} \right\}$ (5)

[20]

$$14) a) \alpha \underline{a} + \beta \underline{b} = \underline{0}$$

Let $\alpha \neq 0$. (5)

$$\underline{a} + \frac{\beta}{\alpha} \underline{b} = \underline{0}$$

$$\underline{a} = -\frac{\beta}{\alpha} \underline{b} \quad (5)$$

But $\underline{a}$ and $\underline{b}$ are non-zero, non parallel vectors.

$\therefore$ The above result is impossible.

then $\alpha = 0$ (5)

Let $\beta \neq 0$,

$$\frac{\alpha}{\beta} \underline{a} + \underline{b} = \underline{0}$$

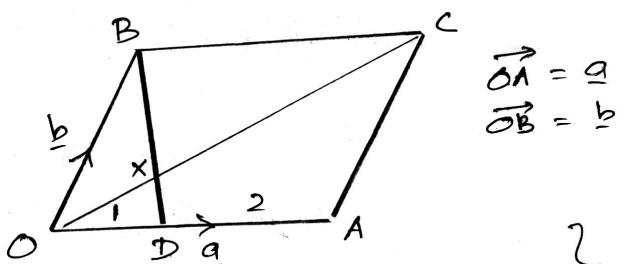
$$\underline{a} = -\frac{\beta}{\alpha} \underline{b}$$

As $\underline{a}$ and $\underline{b}$ are non-zero, non parallel vectors, above result is impossible (similarly)

$$\therefore \beta = 0 \quad (5)$$

$\therefore$ For $\alpha \underline{a} + \beta \underline{b} = \underline{0}$, $\alpha = 0$ and $\beta = 0$ (5)

25

$$\begin{aligned}\overrightarrow{OA} &= \underline{a} \\ \overrightarrow{OB} &= \underline{b},\end{aligned}$$

$$\left. \begin{aligned} \overrightarrow{OX} &= \lambda \overrightarrow{OC} \\ \overrightarrow{OX} &\parallel \overrightarrow{OC} \end{aligned} \right\} \overrightarrow{OX} = \lambda \overrightarrow{OC} \quad \left. \begin{aligned} \overrightarrow{BX} &= \mu \overrightarrow{BD} \\ \overrightarrow{BX} &\parallel \overrightarrow{BD} \end{aligned} \right\} \overrightarrow{BX} = \mu \overrightarrow{BD} \quad \left. \begin{aligned} \overrightarrow{OX} &= \lambda \overrightarrow{OC} \\ \overrightarrow{BX} &= \mu \overrightarrow{BD} \end{aligned} \right\} \quad (5)$$

$$\vec{OC} = \lambda \vec{OC}$$

$$\vec{OC} = \lambda (\vec{OA} + \vec{AC}) \quad (5)$$

$$\vec{OC} = \lambda (\underline{a} + \underline{b}) \quad (5) \longrightarrow (1)$$

$$\vec{OC} = \vec{OB} + \vec{BX} \quad (5)$$

$$= \vec{OB} + \mu \vec{BD}$$

$$= \vec{OB} + \mu (\vec{BO} + \vec{OD})$$

$$= \underline{b} + \mu (-\underline{b} + \frac{1}{3}\underline{a})$$

$$= (1-\mu)\underline{b} + \frac{\mu}{3}\underline{a} \quad (5) \longrightarrow (2)$$

By (1) and (2).

$$\lambda (\underline{a} + \underline{b}) = (1-\mu)\underline{b} + \frac{\mu}{3}\underline{a}$$

$$(\lambda - \frac{\mu}{3})\underline{a} + (\lambda - 1 + \mu)\underline{b} = 0 \quad (5) \quad [30]$$

As $\underline{a}$ and $\underline{b}$ are non-parallel and non-zero vectors.

$$\lambda - \frac{\mu}{3} = 0 \quad \text{and} \quad \lambda - 1 + \mu = 0$$

$$\lambda = \frac{\mu}{3} \quad (1) \quad \text{and} \quad \lambda + \mu = 1 \quad (2) \quad (5)$$

By (1) and (2).

$$\frac{\mu}{3} + \mu = 1$$

$$4\mu = 3$$

$$\mu = \frac{3}{4} \quad (5)$$

$$\lambda = \frac{1}{4} \quad (5)$$

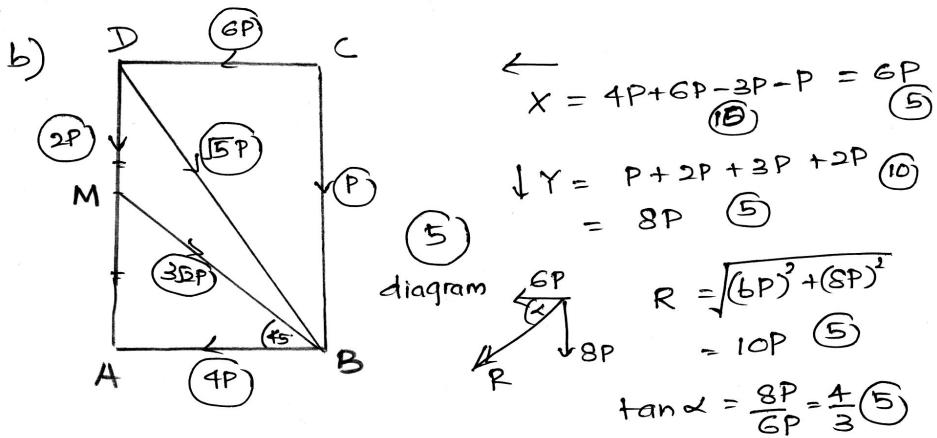
$$\therefore \vec{OC} = \frac{1}{4} \vec{OC}$$

$$\vec{BX} = \frac{3}{4} \vec{BD}$$

$$\vec{OC} : \vec{XC} = 1 : 3 \quad (5)$$

$$\vec{BX} : \vec{XD} = 3 : 1 \quad (5)$$

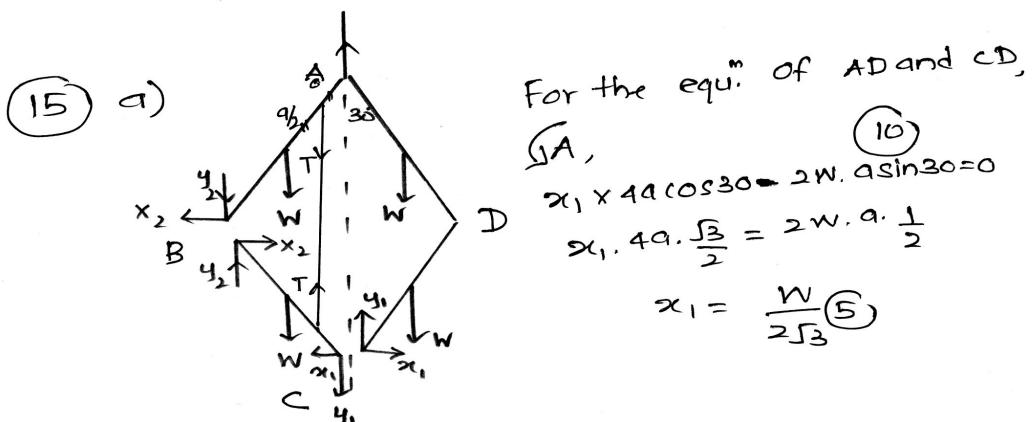
[25]

$$\begin{aligned}
 A) G_1 &= P.a - 6P.2a + 3\sqrt{3}P.\frac{a}{\sqrt{3}} + 5P.a \cdot \frac{2}{\sqrt{5}} \quad (10) \\
 &= P.a - 12Pa + 3Pa + 2Pa. \quad (5) \\
 &= -6Pa \quad (5)
 \end{aligned}$$

There is a couple of moment $6Pa$ in
anticlockwise (5)

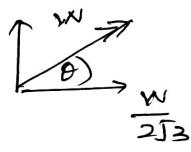
T 70

For the equ. of CD.

$$\begin{aligned}
 \sum D, \quad y_1 \times 2a \sin 30^\circ - x_1 \times 2a \cos 30^\circ - W \cdot a \sin 30^\circ &= 0 \quad (10) \\
 y_1 \times 2a \cdot \frac{1}{2} - x_1 \times 2a \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} - W \cdot a \cdot \frac{1}{2} &= 0 \\
 y_1 &= W. \quad (5)
 \end{aligned}$$

$$\text{Reaction at C} = \sqrt{\left(\frac{W}{2\sqrt{3}}\right)^2 + W^2}$$

$$= \frac{W}{2} \sqrt{\frac{13}{3}} \quad (5)$$

$$\tan \theta = \frac{W}{W/2\sqrt{3}}$$

$$\theta = \tan^{-1}\left(\frac{2\sqrt{3}}{3}\right) \quad (5)$$

ii) For the equ^m of BC.

$$\textcircled{B} \quad T \times \frac{3a}{2} \sin 30^\circ - W \times a \sin 30^\circ - x_1 \times 2a \cos 30^\circ - y_1 \times 2a \sin 30^\circ = 0 \quad (10)$$

$$T \times \frac{3a}{2} \times \frac{1}{2} = W \cdot \frac{a}{2} + \frac{W}{2\sqrt{3}} \times 2a \times \frac{\sqrt{3}}{2} + W \times 2a \times \frac{1}{2}$$

$$\frac{3T}{4} = \frac{W}{2} + \frac{W}{2} + W$$

$$\frac{3T}{4} = 2W$$

$$T = \frac{8W}{3} \quad (5)$$

iii). For the equ^m of BC,

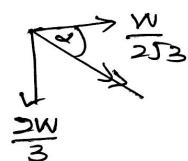
$$\rightarrow x_2 = x_1 = \frac{W}{2\sqrt{3}}$$

$$\uparrow y_2 = -T + y_1 + W$$

$$y_2 = -\frac{8W}{3} + 2W$$

$$y_1 = -\frac{2W}{3}$$

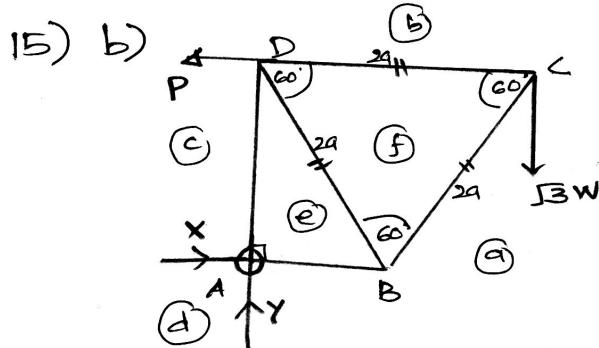
$$\begin{aligned} \text{Reaction at B} &= \sqrt{\left(\frac{W}{2\sqrt{3}}\right)^2 + \left(\frac{2W}{3}\right)^2} \\ &= \frac{\sqrt{19}}{6} W \quad (5) \end{aligned}$$

$$\tan \alpha = \frac{2W/3}{W/2\sqrt{3}}$$

65

$$\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{4}{\sqrt{3}}\right) \quad (5)$$

For the eq^m of system,

$\curvearrowleft P \times 2a \cos 30^\circ = \sqrt{3}W \times 2a.$

$$P \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \sqrt{3}W$$

$$P = 2W \quad (5)$$

$$\rightarrow X = P = 2W.$$

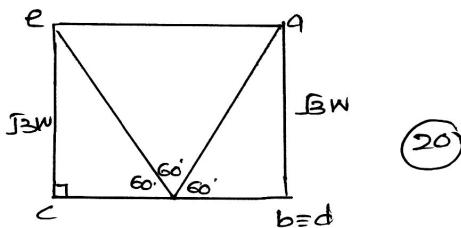
$$\uparrow Y = \sqrt{3}W.$$

$$\text{Reaction at } A = \sqrt{(2W)^2 + (\sqrt{3}W)^2} \quad (5)$$

$$\tan \theta = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\theta = \tan^{-1} \frac{\sqrt{3}}{2} \quad (6)$$

(20)

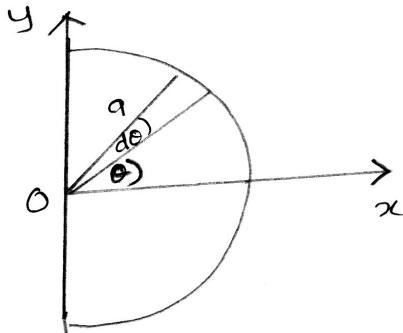
rod	Magnitude	Tension/Thrust
AB(ea)	2W	Thrust
AD(ce)	$\sqrt{3}W$	Thrust
BD(ef)	2W	Tension
BC(cf)	2W	Thrust
CD(bf)	W	Thrust

(25)

(25)

85

(16)

By symmetry, the center of mass lies on
ox axis. (5)

P is the mass per unit area.

$$x = \frac{2a}{3} \cos \theta$$

$$dm = \frac{1}{2} a^2 d\theta P.$$

$$\bar{x} = \frac{\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{2a}{3} \cos \theta \times \frac{1}{2} a^2 d\theta P.}{\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1}{2} a^2 d\theta P.} \quad (5)$$

$$= \frac{2a}{3} \frac{\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \cos \theta d\theta}{\int_{-\pi/2}^{\pi/2} d\theta} \quad (5)$$

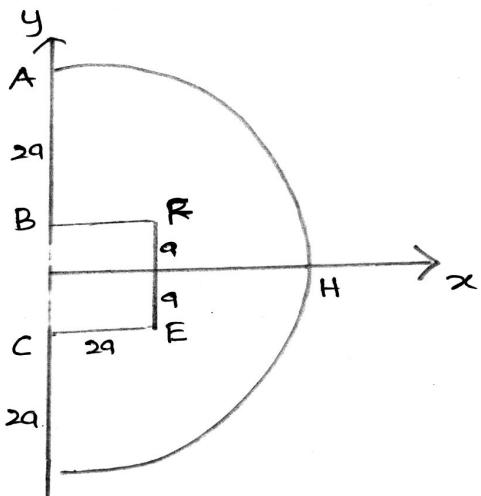
$$= \frac{2a}{3} \frac{[\sin \theta]_{-\pi/2}^{\pi/2}}{[\theta]_{-\pi/2}^{\pi/2}} \quad (5)$$

(5)

$$= \frac{2a}{3} \times \frac{2}{\pi}$$

$$= \frac{4a}{3\pi} \quad (5)$$

[30]

By symmetry, the center of mass lies on the ox axis. (5)

ρ is the mass per unit area.

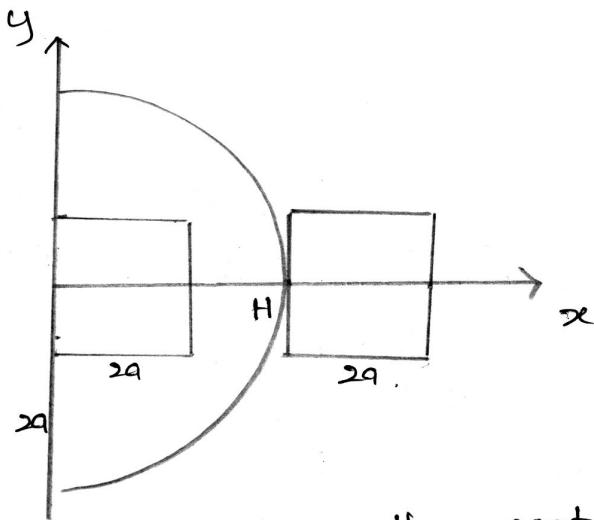
Object	Mass	Distance from O
D	$\frac{\pi(3a)^2}{2} = \frac{9\pi a^2}{2}\rho$ (5)	$\frac{4(3a)}{3\pi} = \frac{4a}{\pi}$ (5)
□	$4a^2\rho$ (5)	a (5)
E	$(\frac{9\pi-8}{2})a^2\rho$ (5)	$\bar{x}$

$$\left(\frac{9\pi-8}{2}\right)a^2\rho \bar{x} = \frac{9\pi a^2\rho}{2} \times \frac{4a}{\pi} - 4a^2\rho \times a \quad (10)$$

$$\left(\frac{9\pi-8}{2}\right) \bar{x} = (18-4)a$$

$$\bar{x} = \frac{28a}{9\pi-8} \quad (5)$$

45

By symmetry, the center of mass lies on
ox axis. (5)

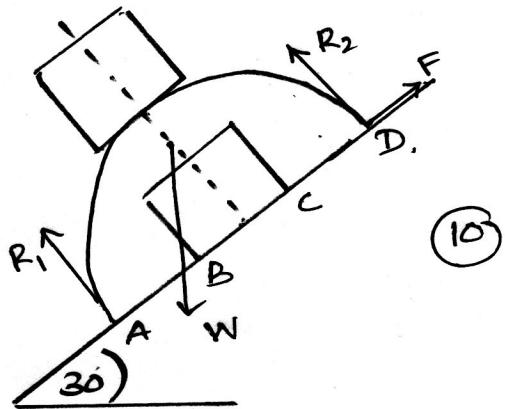
Object	mass	Distance from 0	
∅	$\left(\frac{9\pi-8}{2}\right)a^2\rho$	$\frac{28a}{9\pi-8}$	(5)
□	$4a^2\rho$	$4a$	(5)
∅□	$\frac{9\pi a^2}{2}\rho$ (5)	$\bar{x}$	

$$\frac{9\pi a^2}{2} \rho \bar{x} = \left(\frac{9\pi-8}{2}\right) a^2 \rho \left(\frac{28a}{9\pi-8}\right) + 4a^2 \rho \cdot 4a \quad (10)$$

$$\frac{9\pi}{2} \bar{x} = 14a + 16a. \quad (5)$$

$$\bar{x} = \frac{60}{9\pi} a$$

$$\bar{x} = \frac{20}{3\pi} a \quad (5)$$

(10)

$$\rightarrow F = w \sin 30' \quad (5)$$

~~$$\leftarrow R_1 + R_2 = w \cos 30' \quad (5)$$~~

For the equilibrium,

$$\mu \geq \left| \frac{F}{R_1 + R_2} \right| \quad (10)$$

$$\mu \geq \frac{w \sin 30}{w \cos 30}$$

$$\mu \geq \tan 30'$$

$$\mu \geq \frac{1}{\sqrt{3}} \quad (5)$$

[35]

17) a) i) If $A \cap B = \emptyset$, then A and B are mutually exclusive events. (5)

ii) If $A \cup B = \Omega$, then A and B are exhaustive. (5)

[10]

b). $P(A) + P(B) + P(C) = P(\Omega)$ (5)

$$2a^2 + 2a + 8a - 1 = 1 \quad (5)$$

$$2a^2 + 10a - 2 = 0$$

$$a^2 + 5a - 1 = 0 \quad (5)$$

$$(a + \frac{5}{2})^2 = 1 + \frac{25}{4}$$

$$a + \frac{5}{2} = \pm \frac{\sqrt{29}}{2}$$

$$a = -\frac{5}{2} \pm \frac{\sqrt{29}}{2} \quad (5)$$

As $a > 0$, $a = \frac{\sqrt{29} + 5}{2} \quad (5)$

[25]

c) i) $A = (A \cap B) \cup (A \cap B')$ (5)

$$P(A) = P[(A \cap B) \cup (A \cap B')]$$

$$P(A) = P(A \cap B) + P(A \cap B') \quad (5) \rightarrow (1)$$

$$(\because (A \cap B) \cap (A \cap B') = \emptyset) \quad (5) \quad [15]$$

$$\text{ii) } A \cup B = (A \cup B^c) \cup B \quad (5)$$

$$\text{As } (A \cap B^c) \cap B = \emptyset$$

$$P(A \cup B) = P(A \cup B^c) + P(B) \quad (1)$$

(5)

By (1) and (2),

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \quad (5)$$

Ans. (15)

$$P(A) = P(A \cap B) + P(A \cap B^c)$$

$$\frac{3}{4} = P(A \cap B) + \frac{2}{5} \quad (5)$$

$$P(A \cap B) = \frac{3}{4} - \frac{2}{5} = \frac{7}{20} \quad (5)$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$= \frac{3}{4} + \frac{1}{2} - \frac{7}{20} \quad (5)$$

$$= \frac{15+10-7}{20}$$

$$= \frac{9}{10} \quad (5)$$

$$P(A^c \cap B) = P(B) - P(A \cap B)$$

$$= \frac{1}{2} - \frac{7}{20} \quad (5)$$

$$= \frac{3}{20} \quad (5)$$

$$P(A^c \cup B) = P(A^c) + P(B) - P(A^c \cap B) \quad (5)$$

$$= \frac{1}{4} + \frac{1}{2} - \frac{3}{20} \quad (5)$$

$$= \frac{3}{5} \quad (5)$$

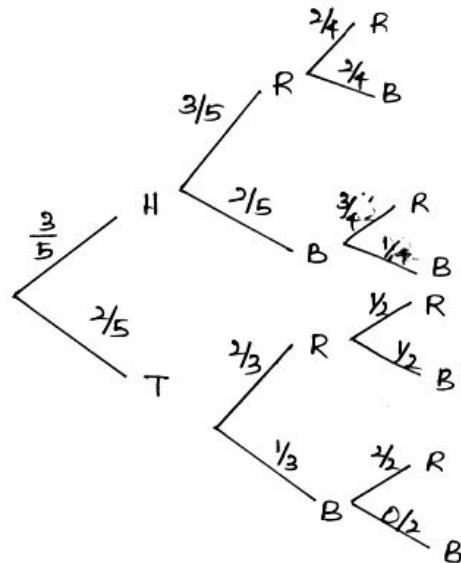
$$P(A^1 \cup B^1) = 1 - P(A \cap B) \quad (5)$$

$$= 1 - \frac{7}{20}$$

$$= \frac{13}{20} \quad (5)$$

55

d)

$$\text{i) } \frac{3}{5} \times \frac{3}{5} \times \frac{2}{4} + \frac{2}{5} \times \frac{2}{3} \times \frac{1}{2} \quad (10)$$

$$= \frac{18}{100} + \frac{2}{15}$$

$$= \frac{47}{150} \quad (5)$$

$$\text{ii) } \frac{2}{5} \times \frac{2}{3} \times \frac{1}{2} + \frac{2}{5} \times \frac{1}{3} \times \frac{2}{2} \quad (10)$$

$$= \frac{4}{15} \quad (5)$$

30